

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Procesy Środowisko

GIMNAZJUM W GRZĘSCE
Grzęska

Podkarpacki Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Rzeszowie

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 07-05-2013 - 20-05-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Marek Dworak, Alina Szczepańska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	8
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	7
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	0
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	18
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	16
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	10
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	10
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	27
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	8
Obserwacja zajęć			6
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	GIMNAZJUM W GRZĘSCE
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Grzęska
Ulica	-
Numer	503
Kod pocztowy	37-200
Urząd pocztowy	Przeworsk
Telefon	166487125
Fax	
Www	zsgrzeska.pl
Regon	65153718000000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	50
Oddziały	3
Nauczyciele pełnozatrudnieni	1
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	13
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	5
Średnia liczba uczących się w oddziale	16.67
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	50
Województwo	PODKARPACKIE
Powiat	przeworski
Gmina	Przeworsk
Typ gminy	gmina wiejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Zapraszamy Państwa do zapoznania się z raportem z ewaluacji zewnętrznej problemowej w obszarach: Procesy i Środowisko, przeprowadzonej w Gimnazjum w Grzęsce. Raport zawiera najważniejsze informacje i dane o szkole, które znajdują potwierdzenie w wynikach przeprowadzonych badań.

Gimnazjum w Grzęsce jest szkołą publiczną, wchodzącą w skład Zespołu Szkół, do którego należy również Szkoła Podstawowa. Organem prowadzącym jest Gmina Przeworsk. Zajęcia edukacyjne realizowane są w systemie jednoznanowym.

Budynek szkolny składa się z dwóch części: starszej z 1910 r. i nowej zbudowanej w roku 1966. Mieszczą się w nim: sale dydaktyczne, stołówka, gabinet higieny szkolnej, biblioteka z komputerowym katalogiem książek, pracownia komputerowa, zastępcza sala gimnastyczna. Obecnie trwa rozbudowa szkoły o salę gimnastyczną z pełnym zapleczem i budynek dydaktyczno-żywieniowy, w którym znajdują się trzy sale dydaktyczne, pracownia komputerowa, szatnia, pokój nauczycielski, sekretariat, gabinet dyrektora, pokój dla pedagoga oraz kuchnia i stołówka.

Przeprowadzone badanie pozwala stwierdzić, że szkoła działa zgodnie ze swoją koncepcją pracy, która jest akceptowana przez społeczność szkolną i lokalne środowisko. Oferta edukacyjna szkoły jest zróżnicowana, dostosowana do potrzeb i zainteresowań dzieci. Poza obowiązkowymi zajęciami uczniowie uczestniczą w różnych zajęciach pozalekcyjnych (koła zainteresowań, konkursy przedmiotowe i tematyczne, zawody sportowe, wycieczki, występy, akcje społeczne i charytatywne), na których mogą rozwijać swoje pasje i zainteresowania.

Szkoła wyposażona jest w nowoczesne pomoce dydaktyczne, nauczyciele i uczniowie mają możliwość korzystania ze sprzętu multimedialnego (laptopy, projektory, tablica interaktywna). Szkoła stara się zapewnić uczniom wysoką jakość nauczania, wychowania i opieki. Uczniowie odnoszą sukcesy w konkursach przedmiotowych i artystycznych oraz w zawodach sportowych na wszystkich szczeblach: od gminnych po wojewódzkie.

Szkoła poszerza ofertę edukacyjną dla uczniów realizując różne projekty, programy i działania, takie jak: „Uczymy się pływać”, „Sportowy wyścig po zdrowie”, „Umiem pływać”, „Mleko w szkole”, „Trzymaj formę”, programy profilaktyczne, ekologiczne i działania promujące zdrowie.

Efekty pracy wychowawczej, przedstawione w raporcie, wskazują na osiągnięcia szkoły w zakresie kształtowania postaw uczniów, którzy wyróżniają się kulturą osobistą i są wrażliwi na potrzeby innych. Na terenie szkoły działają różne organizacje (Szkolne Koło Caritas, Szkolne Koło Ligi Ochrony Przyrody, Uczniowski Klub Sportowy „Smyk”, drużyna harcerska), w których uczniowie mogą się samorealizować i rozwijać postawy prospołeczne.

Z badania wynika, że szkoła jest miejscem bezpiecznym, przyjaznym dla uczniów i rodziców, którzy uzyskują wsparcie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Wiele działań szkoły prowadzonych jest we współpracy z podmiotami i instytucjami funkcjonującymi w środowisku lokalnym. Szkoła identyfikuje jego zasoby i korzysta z nich w procesie nauczania. Inicjatywy na rzecz środowiska lokalnego, przynoszą uczącym się liczne korzyści i wpływają pozytywnie na ich rozwój. Szkoła organizuje uroczystości szkolne i państwowe, wycieczki i konkursy związane z patronem szkoły oraz działania środowiskowe (koncert bożonarodzeniowy, piknik rodzinny, jasełka, Święto szkoły).

Badanie wykazało również, że szkoła pozyskuje i wykorzystuje opinie rodziców na temat swojej pracy, informuje rodziców o rozwoju dzieci oraz wspiera ich w wychowaniu. Rodzice współdecydują i uczestniczą w działaniach organizowanych przez szkołę.

Wszystkie zawarte w raporcie tezy znajdują potwierdzenie w wynikach przeprowadzonych badań ewaluacyjnych, więcej informacji o szkole znajdziecie Państwo w pełnym dokumencie „Raport z ewaluacji problemowej”...

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Procesy

Wymaganie: *Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy*

Komentarz:

Szkoła działa zgodnie z przyjętą koncepcją pracy, która jest znana i akceptowana przez uczniów, rodziców i pracowników szkoły. Koncepcja pracy szkoły została poddana analizie, a modyfikacji uległy jedynie działania ją realizujące.

Poniżej zostaną przedstawione argumenty świadczące o spełnieniu wymagania na poziomie wysokim.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana pracownikom szkoły.

Z analizy dokumentacji wynika, że w szkole znajduje się koncepcja pracy i zdefiniowano główne aspekty rozwoju osobowego uczniów. Stwierdza się, że **koncepcja pracy szkoły opiera się na wartościach etycznych patrona szkoły i kieruje się jego myślą „Patriotyzm przejawia się nie tylko w wielkich czynach, ale także w sumiennym wypełnianiu codziennych obowiązków”**.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie podają, że najważniejsze założenia koncepcji szkoła zamierza osiągnąć poprzez:

- wspomaganie rozwoju osobowego uczniów we wszystkich wymiarach: intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym;
- analizowanie wyników egzaminu gimnazjalnego, opracowywanie wniosków i wdrażanie ich do pracy;
- dążenie do wszechstronnego rozwoju ucznia, wysokiego poziomu kształcenia z wykorzystaniem technologii komputerowej i informacyjnej;
- nauczanie języków obcych jako podstawy do lepszego funkcjonowania w świecie i łatwiejszego startu w życie zawodowe;
- rozwijanie zainteresowań uczniów, wspieranie ich w osiąganiu sukcesów w konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych;
- w wychowaniu odnoszenie się do wartości etycznych patrona szkoły Władysława Kojdra;
- wychowywanie dzieci w poszanowaniu tradycji, historii i kultury narodowej, uczenie otwartości i szacunku dla odmiennych kultur i religii;
- kształtowanie umiejętności interpersonalnych;
- kształtowanie postaw prozdrowotnych i ekologicznych;
- współpracę ze środowiskiem i uczenie szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego;
- współpracę z rodzicami, na bieżąco wymienianie informacji na temat ucznia, wspólną troskę o jego rozwój, współpracę ze środowiskiem lokalnym oraz instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz edukacji;
- podtrzymywanie pozytywnego wizerunku szkoły w środowisku lokalnym.

W realizację koncepcji pracy szkoły włączeni są również pracownicy administracji i obsługi. Z wypowiedzi pracowników niepedagogicznych wynika, że uczniowie wiedzą, co jest to dla nich ważne:

- szkoła dba o wszechstronny rozwój ucznia, kształtowanie szlachetnych postaw,
- szkoła organizuje wyjścia do kina, teatru,
- kółka zainteresowań,
- konkursy,
- rozwijanie patriotyzmu i dziedzictwa narodowego oraz dbałości o środowisko naturalne,
- uczniowie stosują się do zasad, zachowują się właściwie podczas uroczystości patriotycznych, na szkolnej stołówce, używają zwrotów grzecznościowych, przestrzegają ustaleń dotyczących stroju szkolnego, nie ma rewii mody, w szkole panuje właściwa atmosfera, szacunek dla drugiego człowieka, w szkole nie ma konfliktów, chuligaństwa, uczniowie są wdrażani do zachowania porządku, nie niszczą sprzętu szkolnego,
- w szkole działa koło Caritas, uczniowie się angażują, biorą udział w zbiórkach: nakrętek dla

niepełnosprawnych dzieci, żywności dla osób potrzebujących, makulatury oraz akcjach charytatywnych i ekologicznych,

- uczniowie dbają o estetykę szkoły, przynoszą kwiaty.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły została przyjęta przez radę pedagogiczną.

Według dyrektora, rada pedagogiczna przyjęła koncepcję pracy szkoły do realizacji 12.09.2012 r. na lata 2012-2015, która została opracowana wspólnie przy udziale rodziców 30.08.2012 r.

7/8 ankietowanych nauczycieli podaje, że rada pedagogiczna przyjęła wypracowaną wspólnie koncepcję pracy szkoły, 1 uważa, że rada nie przyjęła koncepcji pracy. Wszyscy (8) ankietowani nauczyciele zdecydowanie czują się współautorami koncepcji.

Szkoła prowadzi działania realizujące koncepcję pracy szkoły.

Z wypowiedzi dyrektora w ankiecie i nauczycieli w wywiadzie wynika, że działaniami realizującymi koncepcję pracy szkoły są m.in.:

- realizacja podstawy programowej i jej monitorowanie,
- podnoszenie poziomu nauczania poprzez aktywne metody pracy, zajęcia pozalekcyjne,
- stosowanie technologii komputerowej na różnych zajęciach,
- analiza efektów kształcenia, wyników sprawdzianów próbnych i końcowych,
- organizowanie kompleksowej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- praca z uczniem zdolnym poprzez rozszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych (chór, koło fotograficzne, koło matematyczne, biologiczno-chemiczne),
- organizowanie uroczystości szkolnych wynikających z kalendarza imprez oraz uroczystości środowiskowych z udziałem przedstawicieli środowiska lokalnego i samorządu (Święto Niepodległości, Jasełka, Dzień Babci i Dziadka i inne) ze szczególnym uwzględnieniem Święta Szkoły i rocznicy śmierci patrona szkoły oraz koncert bożonarodzeniowy jako nowe działanie,
- integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej poprzez organizację wycieczek, dyskotek i zabaw szkolnych,
- realizacja programów wychowawczego i profilaktyki, planów pracy wychowawców klas, odwołanie do patrona w codziennej pracy,
- dbałość o bezpieczeństwo (dzieci biorą udział w spotkaniach z policjantem, pedagogiem, są dyżury nauczycieli, lekcje na temat bezpieczeństwa przed feriami i wakacjami i współpraca z higienistką szkolną),
- realizacja projektów ekologicznych i prozdrowotnych (Znajdź właściwe rozwiązanie, Trzymaj formę, zbiórka nakrętek, baterii, telefonów komórkowych, płyt CD),
- udział uczniów w akcjach charytatywnych (zbiórka żywności, Góra grosza) i ekologicznych (zbiórka makulatury, nakrętek, telefonów komórkowych, udział w akcji „Sprzątanie świata”),
- wspomaganie rodziców w procesie wychowania: organizacja szkoleń, konsultacje z rodzicami, indywidualne porady,
- promocja szkoły w środowisku (wydawanie szkolnej gazetki „Sokrates”, zamieszczanie informacji o działaniach, osiągnięciach i ofercie edukacyjnej szkoły w Internecie i gazetce samorządowej Gminy Przeworsk, wydanie broszury „Grzęska dawniej i dziś” oraz w przygotowaniu „Monografia wsi Grzęska”).

Do w/w działań nauczyciele w wywiadzie dodali:

- zawody, turnieje, konkursy (nowe konkursy to szkolny konkurs języka rosyjskiego oraz wojewódzki konkurs „Młody Matematyk”, szkolny i gminny konkurs „Mistrz origami”, konkurs ortograficzny i recytatorki, konkurs fotograficzny, zawody sportowe, turnieje rowerowe, turniej szachowy),
- realizowano projekty edukacyjne np. Kapliczki naszej miejscowości, przygotowywano prezentacje na konkurs o Władysławie Kojdrze "Perły przeszłości, skarby narodu",

Działania sporadyczne to realizacja projektów: „Umiem pływać”, „Uczymy się pływać”, „Sportowy wyścig po zdrowie”.

Zdaniem rodziców w wywiadzie w szkole prowadzi się działania wzmacniające wartości. Działa SK Caritas, prowadzona jest działalność charytatywna, ekologiczna, społeczna, przygotowywane są paczki dla osób potrzebujących, dzieci zbierały nakrętki np. na wózek dla niepełnosprawnego dziecka.

Koncepcja pracy szkoły jest analizowana.

7/8 ankietyowanych nauczycieli podało, że uczestniczyli w pracach nad analizą i/lub modyfikacją koncepcji pracy szkoły, 1 twierdzi, że zdecydowanie nie uczestniczył.

Dyrektor w ankiecie podał, że w analizie i modyfikacji koncepcji pracy szkoły uczestniczą: dyrektor szkoły, cała rada pedagogiczna, rodzice i uczniowie oraz pracownicy niepedagogiczni.

Zdaniem nauczycieli i dyrektora, koncepcja pracy szkoły jest analizowana podczas posiedzeń RP na koniec semestru i roku szkolnego, podsumowuje się realizację planów pracy oraz realizację podstawy programowej, są sprawozdania z realizacji zamierzeń wychowawczych i profilaktycznych, sprawozdania z działań organizacji szkolnych, ocenia się zachowanie uczniów. Oprócz tego koncepcja jest analizowana na posiedzeniach zespołów przedmiotowych np. podczas analizy sprawdzianów i egzaminów. Doskonali się i rozwija w miarę potrzeb i możliwości mocne strony, a eliminuje słabe. Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie podali przykłady wniosków wpływających z analizy koncepcji pracy szkoły np.:

- koncepcja szkoły spełnia oczekiwania środowiska,
- w szkole są uczniowie, którzy potrzebują wsparcia i pomocy w nauce,
- sukcesy uczniów w konkursach przedmiotowych są niezadowalające,
- uczniowie w niewłaściwy sposób zagospodarowują czas wolny od nauki,
- uczniowie gimnazjum potrzebują wsparcia w wyborze szkoły ponadgimnazjalnej.

W związku z tym podjęto następujące działania:

- zorganizowano zajęcia wyrównawcze dla uczniów mających problemy w nauce,
- zorganizowano zajęcia przygotowujące do konkursów przedmiotowych (koło przedmiotowe z matematyki, koło biologiczno-chemiczne, zajęcia dodatkowe z fizyki, j. angielskiego i rosyjskiego),
- realizuje się programy profilaktyczne tj. „Trzymaj formę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, promowanie zdrowego stylu życia,
- nasilono działania związane z preorientacją zawodową zapraszając przedstawicieli szkół ponadgimnazjalnych i organizując warsztaty z doradztwa zawodowego.

Modyfikacje koncepcji pracy szkoły są wynikiem tych analiz.

Z wypowiedzi nauczycieli i dyrektora w wywiadzie wynika, że sama koncepcja pracy szkoły nie uległa zmianie, natomiast modyfikuje się działania ją realizujące. Zmiany dotyczyły wprowadzenia misji i wizji szkoły, opracowano model absolwenta po gimnazjum. Wśród modyfikacji można wskazać nasilenie działań w kierunku profilaktyki, ekologii i działań prozdrowotnych, zwiększenie udziału uczniów w konkursach na wszystkich szczeblach, zapewnienie szans rozwoju każdemu uczniowi poprzez zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych, konkursów, zawodów sportowych. Nasilono pracę z uczniem mającym trudności (co znalazło swoje odzwierciedlenie w EWD z ubiegłego roku), zmodyfikowano regulamin oceniania zachowania, wprowadzono regulamin realizacji projektów edukacyjnych, zmodyfikowano bazę lokalową szkoły, zwrócono uwagę na kształtowanie właściwych postaw uczniów i utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa oraz podtrzymanie pozytywnego wizerunku szkoły w środowisku lokalnym.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana uczniom oraz rodzicom i akceptowana przez nich.

Dyrektor w wywiadzie podał, że uczniowie z koncepcją pracy szkoły są zapoznawani podczas lekcji wychowawczych, na lekcjach przedmiotowych. Rodzice zapoznają się z koncepcją pracy szkoły na zebraniach (wywiadówki) oraz w czasie spotkań dyrektora z Radą Rodziców i na uroczystościach szkolnych. Ponadto treść koncepcji umieszczona jest na stronie internetowej, niektóre treści np. Misja i wizja szkoły, model absolwenta eksponowane są w widocznym miejscu, na gazetce w holu.

Uczniowie w wywiadzie podali, że w szkole kładzie się szczególny nacisk na:

- naukę, przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego (powtórki, kółka, dodatkowe zadania),
- pomoc słabszym uczniom, aby ograniczyć drugoroczność,
- kulturę osobistą, szacunek dla drugiego człowieka,
- bezpieczeństwo,
- współdecydowanie w sprawach szkoły.

Ponadto, uczniowie stwierdzili, że większość nauczycieli jest sympatycznych, panują właściwe relacje: uczeń-nauczyciel i uczeń-uczeń, jest właściwa atmosfera. Szkołę wyróżnia to, że wszyscy się znają, uczniowie nie są anonimowi. Podoba im się: stolówka, sala komputerowa, wyposażenie klas, zabawy, dyskoteki, biblioteka, organizacja imprez szkolnych i środowiskowych, kółka sportowe (piłka nożna, lekkoatletyka, siatkówka), kółka: historyczne, matematyczne, języka angielskiego, rosyjskiego, origami, przyrodnicze, SK Caritas, ZHP. Uczniowie uważają, że jest za mało sprzętu sportowego i często zmienia się nauczyciel z języka polskiego.

Rodzice podają, że uczestniczą w wywiadówkach, kontaktują się telefonicznie ze szkołą, na pierwszym spotkaniu ogólnym zgłaszają swoje propozycje działań bądź imprez i pomagają w ich realizacji. Rodzice są także zapoznawani z podstawowymi dokumentami, które zawierają regulacje oparte na koncepcji pracy szkoły m.in. ze statutem, programem wychowawczym i profilaktycznym, planem działań, programem patriotycznym i planem rozwoju szkoły.

Z wypowiedzi rodziców w wywiadzie wynika, że szkoła nosi imię Władysława Kojdra, uczy patriotyzmu, uczy dobrego wychowania, szacunku, życzliwości, pomocy drugiemu człowiekowi, są organizowane jasełka, działa Caritas (prezenty, podarunki, pomoc dla starszych osób). Zdaniem rodziców kierunki pracy szkoły są odpowiednie, organizowane są różnorodne zajęcia pozalekcyjne, SKS, kółka zainteresowań, działalność prowadzą zuchy i harcerze, szkoła stawia na jakość kształcenia, uczniowie osiągają wyniki w nauce na miarę swoich możliwości, biorą udział w różnych konkursach i zajmują wysokie miejsca.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: *Oferta edukacyjna umożliwi realizację podstawy programowej*

Komentarz:

Oferta edukacyjna umożliwi realizację podstawy programowej, jest z nią spójna i odpowiada potrzebom uczniów oraz uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. Oferta edukacyjna jest modyfikowana, wzbogacana i umożliwia rozwój zainteresowań uczniów, zawiera nowatorskie działania edukacyjne.

Poniżej zostaną przedstawione argumenty świadczące o spełnieniu wymagania na poziomie wysokim.

Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową.

Z wywiadu z nauczycielami i wypowiedzi dyrektora w ankiecie wynika, że w przyjętych w szkole programach nauczania wykorzystywane są elementy podstawy programowej: cele kształcenia, treści nauczania, zalecane warunki i sposoby realizacji według nauczanych przedmiotów. W oparciu o podstawę programową rozwija się u uczniów: umiejętność czytania i pisania, myślenia matematycznego i naukowego, pięknego posługiwania się mową ojczystą, komunikowania się w języku polskim i obcym, korzystania z osiągnięć technicznych i informatycznych, umiejętność uczenia się i pracy zespołowej. Nauczyciele rozwijają zainteresowania uczniów, wdrażają ich do dbałości o własne zdrowie, kształtują cechy charakteru, kulturę osobistą, postawy patriotyczne i obywatelskie.

Nauczyciele dodali, że układając plany nauczania, korzystają z gotowych programów. Na poszczególnych przedmiotach realizuje się główne cele kształcenia i szczegółowe treści określone w podstawie programowej, stosuje się zalecane warunki i sposoby realizacji zajęć, wszyscy nauczyciele starają się dbać o poprawność językową uczniów, wdrażają ich do wyszukiwania informacji, stosują technologię multimedialną.

Podczas wszystkich obserwowanych zajęć (6) nauczyciele realizowali elementy podstawy programowej.

Realizacja podstawy programowej jest monitorowana.

Z wypowiedzi dyrektora i nauczycieli w wywiadzie wynika, że realizację podstawy programowej monitoruje dyrektor i nauczyciele. Prowadzona jest obserwacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, wycieczek, imprez kulturalnych, akademii oraz analiza dokumentacji nauczania (ilość ocen, zapisy w dzienniku, frekwencja), analizę sprawozdań składanych przez nauczycieli na posiedzeniach Rady Pedagogicznej z realizacji podstawy programowej, analizę sprawozdań z pracy zespołów przedmiotach, analizę egzaminów gimnazjalnych. Dyrektor sprawdza na bieżąco rytmiczność realizowanych lekcji. Z monitorowania wyciągnięto następujące wnioski:

- nauczyciele realizują podstawę programową,
- treści programów nauczania są zgodne z treściami podstawy programowej,
- ilość godzin zrealizowanych jest zgodna z planami nauczania,
- nauczyciele stosują na zajęciach lekcyjnych aktywizujące metody i formy pracy, wykorzystują dostępne

- pomoce dydaktyczne w tym multimedialne,
- czas pracy na lekcji jest efektywnie wykorzystywany,
- uczniowie uczęszczający na dodatkowe zajęcia z poszczególnych przedmiotów osiągają wyższe wyniki w nauce,
- sprawdza się u uczniów rozumienie przekazywanych treści, umiejętność współdziałania w zespole, posługiwanie się technologią informacyjną, dostrzeganie związków przyczynowo – skutkowych,
- na wszystkich przedmiotach realizowane są cele wychowawcze,
- doskonalenia wymaga praca w zakresie kształcenia umiejętności tj. czytania ze zrozumieniem, korzystania z informacji, wykorzystania wiedzy w praktyce.

Jak podają nauczyciele wnioski z monitoringu służą do określania słabszych stron kształcenia i są wykorzystywane do planowania pracy, modyfikacji metod i form pracy z uczniami.

Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów.

Ankietowani (18) uczniowie klasy drugiej podali, że najbardziej w szkole chcą się nauczyć: języka obcego (15 wskazań), samodzielności (10 wskazań), wychowania fizycznego, gier sportowych (5 wskazań), odpowiedzialności (5 wskazań), historii (4 wskazania), języka polskiego (3 wskazania) oraz chemii, tolerancji, dyscypliny, dobrego zachowania, kultury, uczciwości, koleżeństwa, logicznego myślenia, jak sobie poradzić (po 1 wskazaniu).

Zdecydowana większość (15/18) ankietowanych uczniów jest zdania, że szkoła umożliwia im nauczenie się tych najważniejszych dla nich rzeczy, 3/18 twierdzi przeciwnie.

Ankietowani rodzice podali, że potrzeby edukacyjne ich dzieci to:

- nabywanie wiadomości i umiejętności potrzebnych do dalszego kształcenia,
- dostosowanie systemu nauczania do możliwości dziecka, nie przeciążania systemu nauczania (jest zbyt rozbudowany i wymagający jak na wiek dziecka),
- zdobycie dobrego wykształcenia, zawodu i pracy,
- rozwiązywanie nietypowych, skomplikowanych zagadnień dotyczących nauki, ludzi i innych dziedzin,
- wykształcenie w zakresie posługiwania się poprawną polszczyzną,
- nauka języków obcych, zmiana z języka rosyjskiego na język niemiecki,
- kształcenie w przedmiotach matematyczno-przyrodniczych: matematyka, fizyka, biologia, informatyka,
- pogłębianie wiedzy poprzez uczęszczanie na kółka pozalekcyjne, zajęcia wyrównawcze, rozwijanie zainteresowań,
- zdobycie umiejętności poznawania znaczenia wydarzeń i symboli,
- potrzeba uznania i szacunku, zaufania do samego siebie i innych, potrzeba akceptacji.

Zdecydowana większość (24/27) ankietowanych rodziców uważa, że szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne ich dzieci, 2 ankietowanych twierdzi, że raczej nie, a 1 rodzic nie udzielił odpowiedzi.

Zdaniem nauczycieli uczestniczących w wywiadzie, podstawowym działaniem szkoły realizującym potrzeby edukacyjne uczniów jest kształcenie w zakresie poszczególnych zajęć edukacyjnych, nauka podstawowych umiejętności, a w konsekwencji dobre przygotowanie do egzaminów zewnętrznych i do dobrego funkcjonowania w społeczności. Ważne jest wychowanie, w związku z tym kształtuje się pożądane społecznie postawy, zapewnia się uczniom bezpieczeństwo i sprawuje opiekę nad uczniami. Szkoła pozwala uczniom odkrywać i rozwijać własne zainteresowania i uzdolnienia, służą temu zajęcia pozalekcyjne (koła przedmiotowe i zajęcia wyrównawcze), uczniowie mają szanse rywalizacji, udziału w licznych konkursach tematycznych, zawodach sportowych, turniejach, zajęciach artystycznych, mogą zdobywać nagrody, uczestniczą też w konkursach kuratorskich z poszczególnych przedmiotów. Uczniowie biorą udział w projektach edukacyjnych, redagują gazetkę szkolną, współorganizują imprezy szkolne, dyskoteki, wycieczki, wyjścia do teatru, na lekcje muzealne i teatralne. Kształtowane są umiejętności stosowania technologii informacyjnej w życiu codziennym, oraz umiejętności posługiwania się językami obcymi. Nauczyciele systematycznie uczestniczą w różnych formach doskonalenia. Szkoła pomaga uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Oferta edukacyjna uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy.

Z wypowiedzi dyrektora i nauczycieli oraz partnerów szkoły w wywiadzie wynika, że szkoła uwzględnia w ofercie edukacyjnej kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy jak np.: komunikacja międzyludzka, umiejętności w zakresie informatyki, korzystanie z technologii komputerowej, umiejętność posługiwania się językami obcymi, wyszukiwanie informacji i korzystanie z różnych źródeł wiedzy, zdolności organizacyjne, rozwijanie umiejętności manualnych, orientacji w przestrzeni komunikacyjnej (udzielanie pierwszej pomocy, umożliwienie zdobycia karty rowerowej), umiejętności społeczne (praca w grupach, udział w różnych akcjach).

Ważne są także kompetencje osobowościowe (kultura osobista, odpowiedzialność, obowiązkowość, uczciwość, szacunek, dyscyplina, punktualność, sumienność, rzetelność, kreatywność, komunikatywność, praca w zespole, kierowanie grupą, przedsiębiorczość, umiejętność podejmowania decyzji, poszanowanie pracy innych ludzi i mienia szkoły). Ponadto rozwija się u uczniów umiejętność prowadzenia rozmowy publicznej i autoprezentacji.

Oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów.

Dyrektor w wywiadzie podał, że oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana i wzbogacana w miarę posiadanych środków i możliwości. Z wypowiedzi dyrektora i ankietowanych nauczycieli wynika, że aby zapewnić uczniom pełniejszy, wielokierunkowy rozwój wprowadzono zmiany:

- dostosowano ofertę kół pozalekcyjnych do potrzeb i zainteresowań uczniów np. koło biologiczno-chemiczne, z języka polskiego, rosyjskiego, matematyki, fizyki, chemii, biologii, zajęcia przygotowujące do egzaminu gimnazjalnego, zajęcia z origami, muzyczno-teatralne, chór, harcerstwo, zajęcia wyrównawcze i rewalidacyjne,
- zorganizowano konkursy: z języka rosyjskiego i angielskiego, fotograficzny, matematyczny, ortograficzny i recytatorski,
- w celu uatrakcyjnienia zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych zakupiono laptopy, rzutniki i programy multimedialne,
- zorganizowano spotkanie z funkcjonariuszem policji w celu zwiększenia bezpieczeństwa młodzieży,
- nasilono działalność profilaktyczną (np. program profilaktyczny „Znajdź właściwe rozwiązanie”), ekologiczną (zbiórka makulatury, baterii, telefonów, nakrętek, płyt CD i DVD, działalność koła Ligi Ochrony Przyrody poprzez organizację konkursów oraz zbiórek różnorodnych odpadów) i prozdrowotną (np. „Trzymaj formę”).

Zdecydowana większość ankietowanych drugoklasistów (16/18) oraz zdecydowana większość (23/27) ankietowanych rodziców jest zdania, że szkoła pomaga rozwijać zainteresowania i aspiracje dzieci, pozostali są odmiennego zdania.

Partnerzy szkoły w wywiadzie podali, że w ostatnim czasie oferta edukacyjna szkoły wzbogaciła się o powstanie drużyny zuchowej w SP, gdzie drużynowymi są uczniowie z gimnazjum oraz harcerstwo w gimnazjum, zakupiono tablicę interaktywną i laptopy do stosowania w pracowniach, jest dostęp Wi-Fi do Internetu.

Szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe.

Dyrektor w ankiecie i nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że własnych rozwiązań programowych nie mają np. innowacji lecz modyfikują dotychczasowe działania i jako przykłady podają:

- wykorzystywanie filmów edukacyjno-wychowawczych (DVD) na zajęciach z wychowawcą,
- wznowienie działalności drużyny harcerskiej oraz wykorzystanie metody harcerskiej w pracy z dziećmi,
- współpracę z Instytutem Pamięi Narodowej (szkoła otrzymuje teki, biuletyny i filmy dotyczące najnowszej historii, które wykorzystuje na lekcjach historii, WOS-u i zajęciach pozalekcyjnych),
- redagowanie i wydawanie gazetki szkolnej „Sokrates” – poprzez pracę w zespole redakcyjnym uczniowie rozwijają takie umiejętności jak: pracę w grupie, odpowiedzialność, posługiwanie się językiem ojczystym,
- powołanie drużyn CTIF i udział w konkursach i zawodach pożarniczych,
- zajęcia teatralno-muzyczno-artystyczne ze szczególnym uwzględnieniem ruchu i emisji głosu,
- udział w akcjach prozdrowotnych i ekologicznych.

Poziom spełniania wymagania: B

Procesy edukacyjne są w szkole planowane i realizowane z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej, a ich organizacja sprzyja uczeniu się. Szkoła monitoruje osiągnięcia uczniów, a informacja o postępach w nauce, przekazywana przez nauczycieli, pomaga dzieciom uczyć się. Decyzje dotyczące procesów edukacyjnych są konsekwencją wniosków z ich monitorowania.

Poniżej zostaną przedstawione argumenty świadczące o spełnieniu wymagania na poziomie wysokim.

W szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej.

Dyrektor w ankiecie podał, że szkolne plany nauczania tworzone są w oparciu o obowiązującą podstawę programową oraz istniejące programy nauczania poszczególnych przedmiotów. Zespoły przedmiotowe dokonują oceny zgodności programów nauczania z obowiązującą podstawą. W programach uwzględniono działania związane z czynnym uczestnictwem uczniów w kulturze, organizacją wycieczek, wykonywaniem doświadczeń i pomiarów, tworzeniem warunków do prezentacji własnej twórczości uczniów, wykorzystaniem technik multimedialnych. Nauczyciele dbają o doskonalenie umiejętności poprawnego posługiwania się językiem polskim, w tym o wzbogacanie słownictwa uczniów oraz o wychowanie kompetentnego, świadomego odbiorcy kultury dzieł literackich, uwrażliwiają na uniwersalne wartości, zaznajamiają z różnymi postawami moralnymi i wzbudzają refleksję nad dokonywanymi wyborami. Stwarzają warunki do nabywania umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji z różnych źródeł wiedzy, samodzielnego uczenia się, planowania pracy, stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych. Osiąganiu celów kształcenia i wychowania sprzyja indywidualizacja pracy w zależności od potrzeb i możliwości uczniów.

Ankietowani nauczyciele wymienili stosowane przez siebie zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej np. stosowanie różnorodnych aktywizujących metod pracy, wykorzystywanie pomocy dydaktycznych, umożliwienie uczniom w dużym stopniu samodzielnego zdobywania wiedzy, rozwijanie zamiłowania do czytelnictwa i wdrażanie do pracy z różnymi źródłami informacji, kształcenie wyobraźni poprzez samodzielne działanie w geometrii np. warsztaty origami, nauka w grupach o zbliżonym poziomie zaawansowania językowego uczniów, zajęcia prowadzone w odpowiednio wyposażonej sali, w której znajdują się słowniki, tablice gramatyczne, magnetofon z którego odtwarzane są płyty CD, dostęp i możliwość korzystania z projektora, Internetu, kształtowanie postawy ciekawości, tolerancji i otwartości wobec innych kultur. Zajęcia z historii są prowadzone z wykorzystaniem bogatego spektrum tekstów kultury: piśmiennictwa, nagrań muzycznych, ikonografii, filmoteki, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku kultury polskiej oraz własnego regionu, mają charakter interdyscyplinarny. Na wiedzy o społeczeństwie - kształtowanie u uczniów postawy zaangażowania w działania obywatelskie, wrażliwości społecznej, odpowiedzialności, poczucia więzi ze wspólnotą lokalną, narodową, europejską i globalną, tolerancji. Szkoła zapewnia warunki, by uczniowie: mieli dostęp do różnych źródeł informacji i różnych punktów widzenia, wykorzystywali zdobywane wiadomości i umiejętności obywatelskie w życiu codziennym, uczyli się planować i realizować uczniowskie projekty edukacyjne, brali udział w dyskusjach i debatach na forum klasy, szkoły i w innych sytuacjach społecznych, pracowali nad rozwiązywaniem wybranych problemów swego otoczenia i szerszych społeczności, mieli realny wpływ na wybrane obszary życia szkoły, m.in. w ramach samorządu uczniowskiego, brali udział w życiu społeczności lokalnej, nawiązywali kontakty i współpracowali z organizacjami społecznymi i instytucjami publicznymi, uczestniczyli w obywatelskich kampaniach i działaniach oraz korzystali z różnych form komunikowania się w sprawach publicznych, budowali swoje poczucie wartości w życiu społecznym oraz zaufanie do innych. W ramach przedmiotu biologia np. odbywają się wycieczki umożliwiające pogłębioną realizację takich działań jak ekologia i różnorodność organizmów, z chemii uczniowie mają możliwość samodzielnej obserwacji, która jest podstawą do przeżywania, wnioskowania, analizowania i uogólniania zjawisk. Zajęcia wychowania fizycznego są prowadzone w zastępczej sali gimnastycznej, na dostosowanym terenie przyszkolnym, zajęcia ruchowe na zewnątrz budynku szkolnego, w terenie. Wspierany jest rozwój fizyczny, psychiczny i społeczny oraz zdrowie uczniów, a także kształtuje się obyczaj aktywności fizycznej i troski o zdrowie w okresie całego życia. Uczniowie w czasie zajęć szkolnych i pozaszkolnych pełnią rolę inicjatora i organizatora ćwiczeń, zabaw i gier ruchowych, samodzielnie prowadzą rozgrzewkę według ustalonego toku, organizują, dokumentują i sędziują rozgrywki sportowe, stworzone są warunki do dokonywania samooceny sprawności fizycznej. Szkoła zapewnia urządzenia i sprzęt sportowy niezbędny do zdobycia przez uczniów umiejętności i wiadomości oraz rozwinięcia sprawności określonych w podstawie programowej. Zajęcia w zakresie edukacji zdrowotnej prowadzone są z wykorzystaniem materiałów multimedialnych (prezentacji, filmów, encyklopedii), Internetu i wspierane przez realizację treści w ramach innych przedmiotów, są również skoordynowane z programami edukacyjnymi dotyczącymi zdrowia i profilaktyki zachowań ryzykownych lub chorób, prowadzona jest

stała współpraca z higienistką szkolną. Zajęcia z informatyki prowadzone są w pracowni komputerowej, gdzie uczeń ma do swojej dyspozycji osobny komputer z dostępem do Internetu, bazy potrzebnych dokumentów i oprogramowania. Uczniowie również korzystają z pracowni komputerowej i biblioteki szkolnej, z drukarki, skanera, aparatu fotograficznego i innych urządzeń podczas prac nad projektami. Szkoła opracowuje i przedstawia uczniom ofertę zajęć technicznych, dostosowanych do ich zainteresowań. Na tej podstawie zaplanowano i realizowane są zajęcia z zakresu krawiectwa oraz elektryki i elektroniki, zajęcia te kojarzy się również z zagadnieniami preorientacji zawodowej. Klasopracownia wyposażona jest w maszynę do szycia oraz gromadzone są potrzebne materiały i narzędzia, na zajęciach elektryczno-elektronicznych uczniowie korzystają ze zgromadzonych w szkole pomocy, modeli i urządzeń, programów komputerowych i Internetu. Na III etapie kształcenia religijnego metody biblijne służą poznaniu oraz kształtowaniu umiejętności wykorzystywania i rozumienia Objawienia Bożego, uczniowie wykorzystują techniki medialne, materiał źródłowy, którym jest Pismo Święte, dokumenty nauczającego Kościoła, teksty liturgiczne, dokumenty historyczne, świadectwa życia Kościoła, świadectwo chrześcijan. W poszukiwaniu i kształtowaniu wzorców osobowych wykorzystywane są wzorce biblijne, postacie świętych i błogosławionych, realizacja funkcji ewangelizacyjnej prowadzącej do pogłębienia wiary osobowej i odkrywania tożsamości chrześcijańskiej. Istotne jest stosowanie metod aktywizujących, poszukujących (drama, dyskusja, panel, trybunał, praca z tekstem, metoda problemowa, quizy, rewizja życia). Treści historyczne realizowane są współbieżnie z programem nauczania historii.

Procesy edukacyjne są planowane.

Dyrektor w wywiadzie podał, że procesy edukacyjne planuje się na podstawie arkusza organizacji pracy szkoły, wniosków i rekomendacji z poprzedniego roku szkolnego oraz zdiagnozowanych potrzeb szkoły. Na podstawie tych informacji na początku roku szkolnego przygotowuje się roczny plan działań, plan zajęć edukacyjnych oraz plan nadzoru pedagogicznego. Procesy edukacyjne planuje dyrektor (arkusz organizacji, plan nadzoru, tygodniowy rozkład zajęć) oraz nauczyciele (plan działań szkoły, plan ewaluacji wewnętrznej, plan zajęć dodatkowych). Zespoły przedmiotowe opracowują plan pracy zespołu przedmiotowego, plan imprez szkolnych i konkursów i przedstawiają radzie pedagogicznej. Nauczyciele indywidualnie przygotowują swoje plany przedmiotowe, a wychowawcy, plany godzin wychowawczych, plany wychowawcze i profilaktyczne korespondujące ze szkolnym planem wychowawczym i profilaktycznym. Nauczyciele prowadzący koła zainteresowań, na podstawie zebranych informacji na temat potrzeb i zainteresowań uczniów tworzą plany poszczególnych kół i zajęć pozalekcyjnych. Procesy edukacyjne są planowane przez nauczycieli na spotkaniach zespołów przedmiotowych (wybór odpowiednich programów nauczania, organizowanie konkursów, wycieczek, planowanie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych).

Nauczyciele (8) w ankiecie wskazali, że planując procesy edukacyjne w odniesieniu do nauczanego przedmiotu uwzględniają: potrzeby i możliwości uczniów (8 wskazań), czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści (7 wskazań), liczebność klas (7 wskazań), organizację roku szkolnego (6 wskazań).

Organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się.

Z analizy rozkładu zajęć wynika, że liczba godzin zajęć edukacyjnych dla wszystkich klas jest rozłożona równomiernie na poszczególne dni tygodnia. Ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się poprzez zachowanie higieny pracy umysłowej. Nie występuje łączenie zajęć w 2 godzinne bloki (za wyjątkiem lekcji języka polskiego). Na ostatnich lekcjach przeważnie odbywają się zajęcia grup (wychowanie fizyczne, informatyka, języki obce). Przerwy międzylekcyjne trwają po 10 minut, najdłuższa ma 20 minut. W każdym dniu, w podziale godzin zajęcia z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i językowe przeplatają się z zajęciami artystycznymi i ruchowymi (są różnorodne). Nauczanie odbywa się w systemie jednozmianowym.

W wyniku obserwacji szkoły stwierdzono, że wielkość sal lekcyjnych umożliwia realizację zajęć w odpowiednich dla uczniów warunkach. Sala gimnastyczna jest zastępcza do prowadzenia zajęć - nowa sala ma być oddana do użytku w 2014 roku.

Zauważono podczas obserwacji (6) zajęć, że liczebność klas pozwala na organizację procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się. Nauczyciele prowadzili lekcje tak, by uczniowie mieli możliwość wzajemnie się od siebie uczyć, sporadycznie mieli możliwość wyrażania własnych opinii, nauczyciele umożliwiali uczniom poprawę popełnionych błędów, reagowali na brak zaangażowania poszczególnych uczniów/grup uczniów. Metody i formy pracy przyjęte na lekcjach sprzyjały uczeniu się, uczniowie pracowali pod kierunkiem nauczyciela, wykonywali zadania samodzielnie lub w grupach i prezentowali efekty tych działań przed całą klasą, uczestniczyli w grach komunikacyjnych, ze zrozumieniem posługiwali się pojęciami, tworzyli wypowiedzi, porównywali, oceniali np. dokonania pierwszych Piastów w dziedzinie polityki, gospodarki i kultury, posługiwali się tekstami źródłowymi, pracowali z ćwiczeniami i podręcznikiem.

Zdecydowana większość (15/18) uczniów klasy II podała w ankiecie, że czuje zmęczenie z powodu liczby zajęć w szkole (kilka razy w tygodniu 4, raz w tygodniu 7, rzadziej niż raz w tygodniu 4), 3 nigdy nie odczuwa zmęczenia. Większość (11/16) uczniów klasy III twierdzi, że czuje zmęczenie z powodu liczby zajęć w szkole jednego dnia,

pozostali (5/16) deklarują, że raczej nie czują się zmęczeni z powodu liczby zajęć w szkole.

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się.

Z analizy ankiet dla nauczycieli wynika, że w pracy z uczniami stosują różnorodne metody: aktywizujące, problemowe, audiolingwalne, gramatyczno-tłumaczeniowe, podające, praktyczne, eksponujące, ćwiczeniowe, pogładowe, bezpośredniej celowości ruchu, wiązania ruchu z muzyką, metody programowanego nauczania oraz małych obwodów ćwiczebnych. Wśród metod wymieniają m.in. burzę mózgow, pytań i odpowiedzi, projekt, drzewko decyzyjne, metaplan, analiza SWOT, rybi szkielet, dyskusję, gry dydaktyczne, pokaz, pogadankę, demonstrację, wykład, prezentacje również multimedialne, pracę z mapą, z ikonografią, z tekstem podręcznika, z materiałem ilustracyjnym, inscenizacje audiowizualne, praktyki religijne, pracę w grupach.

Ankietowani nauczyciele podają, że uczniowie mają szansę na ich zajęciach pracować metodą projektu raz na rok (5/8) bądź kilka razy w roku (3/8).

Ankietowani (8) nauczyciele deklarują, że na wybór stosowanych przez nich metod pracy z uczniami wpływają głównie: cele zajęć, ich treści, możliwości uczniów, potrzeby uczniów (po 8 wskazań), liczba uczniów, dostęp do pomocy (po 7 wskazań), miejsce realizacji zajęć (6 wskazań).

W dniu badania, większość ankietowanych uczniów klasy III (9/16) stwierdziła, że raczej nie czuli się zaciekawieni podczas zajęć w szkole. Większość (11/16) podała, że nikt nie pomógł im zastanowić się czego się nauczyli. Ankietowani (10/16) uczniowie na niektórych bądź na większości zajęć pracowali w grupach, 13/16 aktywnie uczestniczyło w zajęciach. Ponadto większość ankietowanych stwierdziła, że miała tego dnia możliwość postawienia pytania i poszukiwania odpowiedzi na nie samodzielnie lub w grupie: na wszystkich zajęciach 3/16, na większości zajęć 4/16, na niektórych zajęciach 5/16. Na lekcjach były wykorzystywane tego dnia: komputer 15 wskazań, projektor 13 wskazań, Internet 9 wskazań, tablica interaktywna 1 wskazanie.

Wszyscy (18) uczniowie klasy II stwierdzili w ankiecie, że rozwiązują na zajęciach zadania sformułowane przez nauczycieli lub kolegów (na wszystkich zajęciach 4, na większości zajęć 7, na niektórych zajęciach 7). Podali też, jak często pracują w grupach (na niektórych zajęciach 14, na większości zajęć 4).

Z obserwacji szkoły wynika, że posiada ona możliwość korzystania z technologii informatyczno-komunikacyjnych w pracy uczniów i nauczycieli. Szkoła dysponuje jedną pracownią komputerową z dostępem do Internetu wyposażoną w odpowiednią liczbę stanowisk do prowadzenia pracy w grupach. Niektóre pracownie mają na wyposażeniu laptopy i rzutniki multimedialne. W jednej z sal znajduje się tablica multimedialna.

W wyniku obserwacji lekcji (6) stwierdzono, że nauczyciele stwarzali uczniom możliwość samodzielnego wykonania zadań, podczas 4 obserwowanych zajęć stosowali formy pracy zespołowej przez całą lub większość lekcji albo sporadycznie, na 2 zajęciach nie było takiej sytuacji. Na wszystkich (6) obserwowanych zajęciach nauczyciele tworzyli sytuacje, w których uczniowie mogli rozwiązywać problemy, na 5 zajęciach odwoływali się do doświadczeń uczniów. Na 4 obserwowanych zajęciach wystąpiła indywidualizacja procesu nauczania. Grupa uczniów, która szybciej wykonała zlecone przez nauczyciela ćwiczenia, otrzymała dodatkowe zadanie o podwyższonym stopniu trudności. Nauczyciele udzielali uczniom z trudnościami dodatkowych informacji i korygowali błędy przy wykonywaniu zadań, pomagali.

Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce.

Wszyscy ankietowani (18) uczniowie klasy II stwierdzili, że nauczyciele uzasadniają wystawioną ocenę i deklarują, że robią to zawsze. Uczniowie (15/18) podali też, że nauczyciele wystawiając ocenę, odnoszą się do ich wcześniejszych osiągnięć lub trudności, 3 stwierdziło, że nie odnoszą się na żadnych.

Podczas większości (5/6) obserwowanych zajęć nauczyciele podawali przyczyny, dla których odpowiedź jest prawidłowa lub nieprawidłowa, udzielali opisowej informacji zwrotnej po odpowiedziach uczniów, korzystali z samooceny ucznia.

Z analizy zasad wewnątrzszkolnego oceniania wynika, że występuje w nich zapis, który wskazuje, że ocenianie zakłada dawanie uczniom informacji o postępach w nauce. W Statucie szkoły, rozdział IV, § 80, pkt 3 a, d, 4 a, b, c, dotyczy konieczności poinformowania rodzica i ucznia o postępach w nauce, również § 81 i 82 mówią na temat oceniania. Jak wynika z badania, w szkole znajdują się dokumenty (np. sprawdziany wiadomości, egzaminy próbne w kl. III, klasówki, zapisy w dziennikach, konkursy na terenie szkoły, zapisy w księdze protokołów Rady Pedagogicznej) świadczące o monitorowaniu jakości i efektywności procesu uczenia się uczniów. Z analizy tych dokumentów oraz sprawozdań z realizacji nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły wynika, że monitorowanie jakości i efektywności procesu uczenia się uczniów odbywa się systematycznie, dotyczy wszystkich klas, obejmuje różne przedmioty i różne kompetencje. Działania kończą się wnioskami do dalszej pracy. W tematyce obserwacji zajęć uwzględniono m.in.: realizację podstawy programowej, zajęć rewalidacyjnych zgodnych z zaleceniami PPP, indywidualizację pracy, organizację imprez i uroczystości oraz konkursów, częstotliwość i rytmiczność oceniania uczniów z poszczególnych przedmiotów, przygotowanie planów nauczania z obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć dodatkowych, kontrolę realizacji godzin z poszczególnych przedmiotów w cyklu półrocznym, rocznym i cyklu kształcenia, pracę z uczniem zdolnym, liczbę uczestników konkursów i ich osiągnięcia, EWD w gimnazjum,

dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów.

Z obserwacji szkoły wynika, że są w niej widoczne informacje o sukcesach uczniów. Na tablicach informacyjnych prezentowane są kopie dyplomów, które otrzymali uczniowie za osiągnięcia w konkursach przedmiotowych, artystycznych i zawodach sportowych, w gablotach umieszczono puchary i medale zdobyte przez uczniów w konkursach i zawodach. Informacje o sukcesach znajdują się również na stronie internetowej szkoły.

Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy.

Na temat swojego samopoczucia podczas oceniania wypowiedziało się w ankiecie 18 uczniów klasy II: 14 z nich, otrzymując ocenę, wie, co ma poprawić; 15 postanawia, że się poprawi; 11 jest zadowolonych; 9 ma ochotę się uczyć; 1 jest to obojętne; 2 czuje się zniechęconym; 1 nie chce się uczyć dalej. Ankietowani uczniowie podają (12/18), że nauczyciele często rozmawiają z nimi o tym, co wpłynęło na ich sukcesy w nauce, natomiast 6 z nich twierdzi, że czynią to rzadko. Jak podali ankietowani uczniowie (13/18), nauczyciele często rozmawiają z nimi na temat przyczyn trudności w nauce, 5 z nich twierdzi, że robią to rzadko.

Z wywiadu z uczniami wynika, że nauczyciele oceniając, przekazują im zazwyczaj informację zwrotną, uczniowie wtedy postanawiają, że się poprawią, wiedzą, co mają poprawić, są zadowoleni bądź jest im to obojętne. Wybrane przez uczniów odczucia podczas oceniania dotyczą większości nauczycieli.

Rodzice (17/27) w ankiecie podają, że ocenianie zachęca dziecko do dalszego uczenia się, 10 uważa, że raczej nie.

Informacja o postępach w nauce pomaga uczniom uczyć się.

Uczniowie w wywiadzie grupowym podali, że w szkole rozmawia się o tym, jak się uczyć na większości lekcji, najwięcej na godzinach wychowawczych, nauczyciele doradzają jak się uczyć, jak rozłożyć materiał, tłumaczą po lekcjach, jeśli jest taka potrzeba, jak robić notatki np. z historii, biologii, np. aby skupić się na wytłuszczonym druku w podręczniku, mówią jak się przygotować do sprawdzianu, ustalają terminy. Te rozmowy pomagają uczniom w nauce: dużo zapamiętują z lekcji, mniej mają nauki w domu.

Zdaniem większości rodziców (19/27), wielu nauczycieli wyjaśnia ich dziecku, jak się uczyć, 8 rodzicom trudno to było stwierdzić. Zdecydowana większość (23/27) ankietowanych rodziców uważa, że ich dziecko potrafi się uczyć, 4/27 stwierdziło, że raczej tego nie potrafi.

Wszyscy (18) ankietowani uczniowie klasy II stwierdzili, że większość nauczycieli rozmawia z nimi o tym jak się uczyć. Wszyscy (18) ankietowani uważają, że potrafią się uczyć.

Ankietowani uczniowie klasy III w większości (9/16) podali, że w dniu badania dostali od nauczyciela wskazówkę, która pomogła im się uczyć, natomiast 7 z nich wyraziło odmienne zdanie.

Podczas obserwowanych (6) zajęć, w każdej sytuacji nauczyciele zwracali uwagę na te elementy odpowiedzi lub działania ucznia, które były nieprawidłowe.

Nauczyciele stosują różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się.

W ankiecie nauczyciele (8) wymienili przykłady stosowanych przez siebie metod motywowania uczniów w procesie uczenia się, m.in.: wyróżnianie uczniów na apelach, stosowanie pochwał ucznia na forum klasy oraz do wychowawcy i rodziców, listów gratulacyjnych, nagród rzeczowych, dyplomów za specjalne osiągnięcia, zdobywanie punktów z zachowania za prace dodatkowe na rzecz szkoły, umieszczanie informacji o osiągnięciach uczniów na gazetkach szkolnych oraz stronie internetowej, umożliwianie, zachęcanie i przygotowanie do udziału w konkursach, zawodach sportowych, wskazanie różnych metod pracy umysłowej, indywidualne rozmowy z uczniami, wskazywanie pozytywnych skutków zdobywania wiedzy i umiejętności, ukazywanie wzorów do naśladowania, rozmowy z absolwentami, dostarczanie ciekawej literatury, dawanie dziecku poczucia sukcesu na miarę jego możliwości.

Uczniowie w wywiadzie podali, co nauczyciele robią, aby chcieli się uczyć: organizują zajęcia dodatkowe, pytają jak chcą mieć prowadzone lekcje, organizują konkursy, używają projektorów, Internetu, ciekawych pomocy dydaktycznych, tłumaczą jak się uczyć, układają podział godzin tak, aby nie czuli się zmęczeni, mówią co mają poprawić, chwalą, doceniają każdy ich wysiłek, proszą uczniów mocniejszych, aby pomagali słabszym, kontaktują się z rodzicami.

Rodzice w wywiadzie wymienili następujące działania nauczycieli, które, według nich, zachęcają dzieci do nauki: uczą ich jak się uczyć, stosują zachęty dla dzieci, pozytywne wzmocnienia, pochwały, organizowane są konkursy na szczeblu szkolnym, gminnym, powiatowym, organizują konsultacje, zajęcia wyrównawcze oraz pozalekcyjne rozwijające zainteresowania, uczniowie otrzymują nagrody, wyróżnienia, są wspierani przez nauczycieli, promowani w gazetce szkolnej czy na stronie internetowej szkoły.

W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów.

Monitorowanie osiągnięć potwierdzają wszyscy (8) nauczyciele, którzy podają w ankiecie, że monitorują osiągnięcia wszystkich uczniów. Jak podają nauczyciele zakres monitorowania osiągnięć uczniów dotyczy

wszystkich uczniów (8 wskazań), wybranych klas (1 wskazanie) oraz wybranych uczniów (1 wskazanie). Z informacji przekazanych przez nauczycieli wynika, że wszyscy (8) analizę osiągnięć uczniów prowadzą systematycznie w sposób zorganizowany. Wnioski wynikające z monitorowania osiągnięć dotyczą:

- indywidualizacji procesu nauczania,
- utrzymywania wysokich efektów w obszarach, gdzie uczniowie odnoszą sukcesy,
- doceniania uczniów za ich osiągnięcia poprzez ocenianie, punkty dodatnie, nagrody, pochwały,
- wspomagania uczniów w przygotowywaniu do konkursów przedmiotowych,
- zorganizowania zajęć wyrównawczych i wspomagających dla uczniów, którzy uzyskali niskie wyniki podczas egzaminów próbnych,
- podniesienia umiejętności stosowania wiedzy w praktyce oraz korzystania z różnych źródeł informacji,
- otoczenia wsparciem uczniów z trudnościami w nauce poprzez nawiązanie współpracy z pedagogiem, rodzicami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz pomocą koleżeńską,
- pracy nad podniesieniem poziomu czytelnictwa.

Dyrektor w wywiadzie wymienia następujące sposoby monitorowania osiągnięć:

- analizę przeprowadzonych próbnych testów i właściwych egzaminów gimnazjalnych,
- analizę osiągnięć poszczególnych klas z każdego semestru (osiągnięcia edukacyjne, frekwencja klas i poszczególnych uczniów, porównywanie wyników końcowych uczniów klasy III z wynikami egzaminu gimnazjalnego),
- bieżące sprawowanie nadzoru pedagogicznego w formie obserwacji, kontroli dokumentacji szkolnej, - przeprowadzanie sprawdzianów, kartkówek, systematyczną kontrolę i ocenę pracy uczniów, w tym pracy domowej,
- analizę osiągnięć uczniów w konkursach i olimpiadach przedmiotowych,
- analizę wpisów w dzienniku lekcyjnym oraz podsumowanie wyników nauczania,
- obserwowanie zachowań uczniów w trakcie lekcji, przerw, wycieczek itp.
- analizę wniosków ze sprawozdań pracy zespołów przedmiotowych.

Dyrektor podaje, że monitorując osiągnięcia uczniów poszukuje się odpowiedzi na następujące pytania:

Jaka jest skuteczność procesów edukacyjnych?

Jak usprawniać procesy edukacyjne?

Jakie wyniki osiągają uczniowie w klasyfikacji śródrocznej i rocznej?

Jakie są wyniki w konkursach, olimpiadach i zawodach?

Jakie oceny uzyskuje młodzież z zachowania?

Jakie zajęcia pozalekcyjne są potrzebne uczniom, jakie zajęcia uczniowie chcieliby, aby były prowadzone w szkole?

Wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wdrażane.

Przykłady wskazane przez dyrektora i nauczycieli w wywiadzie świadczą o tym, że sformułowane i wdrożone wnioski w wyniku monitorowania osiągnięć uczniów dotyczyły:

- tworzenia warunków do osiągania sukcesów edukacyjnych (np. zajęcia pozalekcyjne, pomoce dydaktyczne, próbne egzaminy gimnazjalne, motywacja uczniów do osiągania lepszych wyników w nauce, wskazywanie pozytywnych wzorców),
- zorganizowania próbnych egzaminów gimnazjalnych dla uczniów klasy III (wykorzystano wnioski z analizy EWD, doskonalono umiejętności z którymi uczniowie mieli największe problemy),
- zorganizowania zajęć pozalekcyjnych i wyrównawczych w ramach godzin wynikających z art. 42 KN oraz zajęć teatralno-tanecznych, na lekcjach i zajęciach dodatkowych doskonalono umiejętności, z którymi uczniowie mieli trudności,
- zwiększenia liczby zadań wykorzystujących zdobytą wiedzę w praktyce, wskazywanie możliwości zdobywania i wykorzystywania informacji przy użyciu najnowszych technologii,
- dbałości o utrzymanie wysokich efektów nauczania w obszarach, gdzie uczniowie odnoszą sukces i nasilenia pracy tam gdzie efekty są mniejsze (modyfikowano plany zajęć edukacyjnych, stosowano indywidualizację nauczania, doceniano uczniów za ich osiągnięcia),
- stosowania zadań praktycznych przydatnych w życiu codziennym (stosowanie prac wytwórczych

na zajęciach technicznych, nauka umiejętności sportowo-rekreacyjnych, które będą przydatne w życiu dorosłym).

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane.

Dyrektor stwierdza, że monitoring procesów edukacyjnych prowadzony jest w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego poprzez: planowe obserwacje zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, wycieczek, apeli i akademii, analizę ocen, sprawdzianów, testów i frekwencji, kontrolę dzienników lekcyjnych, kontrolę stopnia realizacji podstawy programowej, stosowania przez nauczycieli WSO, obserwację zachowań uczniów, analizę wniosków ze sprawozdań pracy zespołów przedmiotowych i zadaniowych, analizę osiągnięć uczniów w konkursach, turniejach i zawodach sportowych, ewaluację wewnętrzną wybranych obszarów szkoły. Monitorując procesy edukacyjne poszukuje się odpowiedzi na następujące pytania m.in.:

Czy planowo i w pełni realizowana jest podstawa programowa?

Czy właściwie nauczyciele kierują rozwojem dzieci, wspomagają ich w rozwoju talentów i pomagają niwelować porażki?

Czy oferta szkoły jest wystarczająca do zapewnienia uczniom wszechstronnego rozwoju?

Czy dokumentacja nauczania prowadzona jest zgodnie z przepisami prawa oświatowego?

Czy uczniowie są bezpieczni w szkole?

Czy zajęcia edukacyjne prowadzone są poprawnie pod względem metodycznym i merytorycznym?

Wszyscy ankietowani nauczyciele (8) podali, że prowadzą analizę procesów edukacyjnych systematycznie w sposób zorganizowany.

Najważniejszymi, według dyrektora i nauczycieli, wnioskami z monitorowania procesów edukacyjnych są:

- na bieżąco wyrównywać braki w wiadomościach i umiejętnościach uczniów wynikających z próbnych egzaminów,
- wdrożyć wnioski z analizy EWD oraz próbnych i właściwych egzaminów,
- dostosować ofertę zajęć pozalekcyjnych do potrzeb i zainteresowań uczniów, mobilizować uczniów do udziału w nich oraz zachęcać do brania udziału w konkursach przedmiotowych i tematycznych,
- realizować na bieżąco zadania związane z pomocą psychologiczno-pedagogiczną, współpracować z pedagogiem szkolnym i rodzicami w rozwiązywaniu bieżących problemów wychowawczych.

Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych.

Dyrektor w ankiecie podał przykłady decyzji dotyczących procesów edukacyjnych, wynikających z monitoringu tych procesów:

- zwiększono liczbę godzin z chemii i matematyki w kl. III,
- zorganizowano zajęcia pozalekcyjne, koła przedmiotowe, zajęcia wyrównawcze z dodatkowych godzin wynikających z art. 42 KN i godzin przeznaczonych do dyspozycji dyrektora,
- zaplanowano ewaluację wewnętrzną w obszarach: Aktywność uczniów na zajęciach pozalekcyjnych i konkursach przedmiotowych oraz Bezpieczeństwo uczniów w szkole,
- przygotowano harmonogram spotkań pedagoga i nauczycieli z rodzicami uczniów,
- zorganizowano konkursy matematyczne i językowe.

Do w/w nauczyciele w wywiadzie dodali, że wnioski wykorzystywane są m.in. do: doboru metod i form pracy zachęcających uczniów do nauki, tematyki szkoleń wzbogacających warsztat pracy, modyfikacji oferty programowej, wyrównywania szans edukacyjnych, planowania pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, indywidualizacji pracy z dziećmi, indywidualizacji kontaktów z rodzicami, zorganizowania zajęć pozalekcyjnych w oparciu o zgłaszane potrzeby (np. kółko historyczne, informatyczne, zajęcia z zakresu grup sportowo-pożarniczych, z zakresu BRD, sportowo-rekreacyjne, wprowadzenie zajęć teatralno-tanecznych, zajęć z origami, dodatkowych zajęć z matematyki, języka angielskiego).

Współpraca nauczycieli i uczniów dotyczy procesów edukacyjnych.

Nauczyciele (7/8) podają w ankiecie, że biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć na mniej niż połowie zajęć, 1 uważa, że na około połowie zajęć.

Dyrektor w wywiadzie podał, że po uwzględnieniu opinii i propozycji uczniów zrealizowano:

- proponowane zajęcia pozalekcyjne (chór, zajęcia rekreacyjno-sportowe, koło fotograficzne),

- akcje charytatywne („Góra Grosza”, zbiórka żywności dla najbiedniejszych rodzin, zbiórka przyborów szkolnych),
- wybór konkursów przedmiotowych i tematycznych („Konkurs wiedzy pożarniczej”, „Mistrz matematyki”, „Konkurs wiedzy o ruchu drogowym”, konkursy o tematyce religijnej,
- imprezy szkolne (andrzejki, mikołajki, zabawa choinkowa, Dzień Dziecka, dyskoteki, wyjazdy do kina, teatru i na wycieczki),
- losowanie „Szczęśliwego numerka” (zwalnia ucznia o tym numerze w dzienniku z pytania w danym dniu),
- akcje ekologiczne (sprzątanie świata, zbiórka makulatury, telefonów komórkowych),
- planują i wykonują działania w ramach projektu edukacyjnego,
- wspólne wyjazdy na mecze siatkówki.

Według zdecydowanej większości (16/18) ankietowanych drugoklasistów, nauczyciele pytają uczniów o opinie, w jaki sposób chcieliby się uczyć się na lekcjach (na mniej niż połowie zajęć 7, na większości zajęć 4, na około połowie zajęć 4, na wszystkich zajęciach 1), natomiast 2 ankietowanych uczniów stwierdziło, że nie pytają na żadnych.

Z informacji uzyskanych od uczniów w wywiadzie wynika, że zmiany w szkole, przygotowane wspólnie przez nauczycieli i uczniów to m.in. wprowadzenie zajęć pozalekcyjnych proponowanych przez uczniów, konkursów, imprez, akcji, "Szczęśliwego Numerka" proponowanego przez Samorząd Uczniowski oraz wymiana tablic w szkole, ławki na korytarzu, nowe ekrany, rolety zamiast zasłon, zakup laptopów i projektorów do szkoły.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Nauczyciele wspólnie tworzą i analizują procesy edukacyjne oraz wspomagają siebie nawzajem w ich organizowaniu i realizacji, co korzystnie wpływa na proces zmian w szkole.

Poniżej zostaną przedstawione argumenty świadczące o spełnieniu wymagania na poziomie wysokim.

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu procesów edukacyjnych.

Z analizowanej dokumentacji (protokoły z posiedzeń rady pedagogicznej, sprawozdania zespołów przedmiotowych i zespołu ds. ewaluacji wewnętrznej) wynika, że w szkole nauczyciele zespołowo uczestniczą w planowaniu procesów edukacyjnych np. planują wspólnie m.in. działania naprawcze, przydział zajęć w ramach art. 42 KN, kalendarz imprez i ich organizację, wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli, terminy sprawdzianów próbnych, wycieczki edukacyjne, wyjazdy do kina i teatru, konkursy szkolne. Wspólnie dokonują wyboru podręczników i programów nauczania.

Wszyscy ankietowani (8) nauczyciele stwierdzili, że konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami.

Nauczyciele współpracują przy analizie procesów edukacyjnych.

Dyrektor w ankiecie podał, że analizy procesów edukacyjnych dokonują wszyscy nauczyciele indywidualnie (na poziomie przedmiotu) oraz w zespołach (przedmiotowych, zadaniowych). Analiza procesów edukacyjnych wynika również z planu nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły, z realizacji podstawy programowej, planu pracy szkoły, programu wychowawczego i profilaktyki. Odbywa się m.in. poprzez: stałe, cykliczne dokonywanie kontroli dokumentacji szkolnej, obserwacji zajęć edukacyjnych oraz środowiska szkolnego w zakresie wychowania i opieki, badanie poziomu wiedzy i umiejętności, monitorowanie ocen (bieżących, śródrocznych i rocznych z przedmiotów i zachowania), wyników konkursów i zawodów sportowych. Analizy dokonuje się na posiedzeniach rady pedagogicznej, w zespołach przedmiotowych i na bieżąco (dyrektor).

Nauczyciele w ankiecie określili, w jaki sposób dokonują analizy procesów edukacyjnych zachodzących w szkole. Zdecydowana większość ankietowanych (6/8) stwierdziła, że podejmują analizę wspólnie z innymi nauczycielami np. w zespołach zadaniowych, (7/8) nauczycieli dokonuje jej samodzielnie, w przypadku procesów, za które ponoszą odpowiedzialność, 7/8 ankietowanych przyznało, że prowadzi tego typu analizy z innymi nauczycielami również przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów.

Nauczyciele w wywiadzie podali przykłady wspólnie prowadzonych analiz procesów edukacyjnych np.: wybór podręczników, analiza realizacji podstawy programowej, diagnozowanie uczniów po kolejnych etapach nauczania - analiza osiągnięć w kolejnych latach i na kolejnych szczeblach, analiza pracy wychowawczej i dydaktycznej, wspólne dokonywanie wdrożenia i realizacji programów profilaktycznych, analiza egzaminów próbnych

i właściwych, przeprowadzanie ewaluacji wewnętrznej przez zespoły nauczycieli, analiza wyników konkursów, frekwencji, czytelnictwa, sprawności fizycznej uczniów, aktywności i zaangażowania uczniów w życie szkoły.

Nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych.

Dyrektor i nauczyciele (wywiad, ankieta) podali przykłady wzajemnego wspierania się w pracy z uczniami, m.in.:

- zespołowo tworzą ofertę edukacyjną szkoły,
- wspólnie analizują treści programowe w zespołach przedmiotowych, wybierają podręczniki (zespół humanistyczny, matematyczno-przyrodniczy, zespół języków obcych),
- udostępniają sobie nawzajem materiały i pomoce dydaktyczne, wskazują strony internetowe, gdzie znajdują się materiały o tematyce pedagogicznej,
- wspierają się w ramach Wewnętrznego Doskonalenia Nauczycieli (uczestniczyli w warsztatach "Ewaluacja wewnętrzna w szkole", Edukacyjna Wartość Dodana),
- wspierają się w organizowaniu i przeprowadzaniu konkursów, zawodów sportowych, wycieczek, wyjazdów, imprez okolicznościowych oraz uroczystości,
- opiekunowie stażu wspierają stażystów w realizacji planu rozwoju zawodowego,
- dzielą się swoją wiedzą podczas lekcji otwartych, wymieniają informacje podczas spotkań zespołów przedmiotowych i wychowawczych,
- współpracują w projektach edukacyjnych,
- dokonują analizy egzaminów zewnętrznych i próbnych, analizy czytelnictwa,
- pracują w zespole ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wspólnie opracowują plany wychowawcze, kryteria punktowego oceniania zachowania uczniów,
- przekazują informacje o uczniach, ich problemach, trudnościach, zdolnościach, konsultują indywidualne sytuacje socjalno-bytowe uczniów, rozwiązują problemy wychowawcze,
- razem przygotowują i przeprowadzają ewaluację wewnętrzną (zespołowe opracowanie narzędzi badawczych w zakresie znajomości i respektowania norm zachowania uczniów np. analiza zachowania ucznia, ankiety ewaluacyjne),
- nauczyciele podkreślają duże wsparcie ze strony dyrektora.

Wszyscy ankietowani nauczyciele (8) stwierdzili zdecydowanie, że wsparcie, jakie uzyskują od innych nauczycieli, jest wystarczające.

Proces zmiany jest efektem wspólnych decyzji.

Stwierdza ten fakt większość (5/8) ankietowanych nauczycieli, 3 jest przeciwnego zdania. Z wypowiedzi ankietowanych nauczycieli i dyrektora w wywiadzie wynika, że przy podejmowaniu decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian, brany jest pod uwagę głos każdego nauczyciela. Każdy ma możliwość zgłaszania uwag i wniosków podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej, zespołów wychowawczych i przedmiotowych. Jak podali respondenci, zmiany dotyczyły wzbogacenia oferty szkoły i procesów edukacyjnych. Przykładem zmian wprowadzonych w szkole, w wyniku wspólnie podjętych decyzji jest m.in.:

- zaplanowanie zajęć z art. 42 KN na pomoc uczniom w osiągnięciu jak najlepszych wyników (zajęcia z języka polskiego, matematyki, fizyki, biologii, chemii, języka angielskiego i rosyjskiego),
- zorganizowanie zajęć chóru dla uzdolnionych uczniów,
- zaplanowanie większej ilości zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i przygotowujących uczniów do konkursów (koło przedmiotowe z matematyki, biologiczno-chemiczne, zajęcia sportowe, koło fotograficzne, zajęcia z BRD).

Poziom spełniania wymagania: B

Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne i adekwatne do potrzeb uczniów. Uczniowie aktywnie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych społecznie postaw, biorą udział w ich planowaniu i modyfikowaniu.

Poniżej zostaną przedstawione argumenty świadczące o spełnieniu wymagania na poziomie wysokim.

Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne.

Z wypowiedzi dyrektora i nauczycieli w wywiadzie wynika, że w szkole dba się o utrzymanie spójności działań wychowawczych np.:

- nauczyciele działają według wspólnie przyjętych zasad określonych w poszczególnych dokumentach (Statut szkoły, WSO, Program Wychowawczy, Szkolny Program Profilaktyki),
- powołano zespół wychowawczy oraz zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, które opracowują indywidualne plany edukacyjno-terapeutyczne (IPET) i plany działań wychowawczych,
- wspólnie przygotowują się do wywiadówek i spotkań z rodzicami,
- stale wymieniają się doświadczeniami,
- wspólnie rozwiązują problemy wychowawcze, otrzymują wsparcie pedagoga,
- nauczyciele są zobowiązani do jednolitego postępowania w sytuacjach zagrożenia – zgodnie z procedurami, pełnienia dyżurów zgodnie z przyjętym regulaminem, stosują taki sam system oceniania zachowania,
- organizują wspólnie wycieczki i imprezy szkolne,
- każdy wychowawca opracowuje plan pracy na podstawie szkolnego planu wychowania,
- szkoła współdziała z rodzicami i środowiskiem.

Nauczyciele w wywiadzie podali, że nie mają trudności z utrzymaniem spójności działań wychowawczych: współpraca między nimi jest bardzo dobra, rodzice w większości akceptują propozycje nauczycieli i z nimi współpracują. Spójności działań wychowawczych w szkole sprzyja opracowanie procedur postępowania, wspólne analizowanie i rozwiązywanie pojawiających się problemów wychowawczych, dyskusowanie z uczniami na temat pożądanych postaw, opracowanie i ujednoczenie systemu oceniania zachowania (ocenianie punktowe).

Sukcesem wychowawczym jest:

- wypracowanie punktualnego przychodzenia na zajęcia,
- brak agresji, wagarów, palenia papierosów na terenie szkoły, picia alkoholu, narkotyków,
- wyeliminowanie używania telefonów komórkowych na terenie szkoły,
- wszyscy uczniowie posiadają obuwie zmienne,
- uczniowie potrafią właściwie zachowywać się w miejscach publicznych, w czasie wycieczek szkolnych, imprez środowiskowych, lekcji muzealnych,
- zwiększenie zaangażowania uczniów w życie szkoły,
- wdrożenie lepszego przepływu informacji,
- wrażliwość na drugiego człowieka, postawy patriotyczne - stawiając za wzór osobę patrona szkoły, postawy ekologiczne,
- zwiększenie udziału uczniów w konkursach, zajęciach pozalekcyjnych.

Trudności to: brak sali gimnastycznej, fakt, że nie wszyscy rodzice angażują się w życie szkoły oraz to, że niektórzy uczniowie czasem zapominają mówić „dzień dobry”, nie udaje się podnieść poziomu czytelnictwa.

Pracownicy niepedagogiczni w wywiadzie podali, że w szkole funkcjonuje punktowy system oceniania zachowania, który jest przestrzegany, niewłaściwe zachowania w szkole zauważane są na bieżąco i od razu wyjaśniane, na temat pożądanych postaw dyskutują wychowawcy, nauczyciele, pani pedagog i dyrektor, z rodzicami prowadzone są uzgodnienia, organizowane są pogadanki z policjantami dla uczniów i rodziców.

Zdecydowana większość ankietowanych rodziców (23/27) uważa, że sposób, w jaki szkoła wychowuje uczniów odpowiada potrzebom ich dziecka, odmiennego zdania jest 4 ankietowanych. Zdecydowana większość ankietowanych rodziców (21/27) uważa, że nauczyciele traktują uczniów sprawiedliwie. Odmiennego zdania jest 6 ankietowanych.

Zdecydowana większość ankietowanych drugoklasistów (15/18) uważa, że nauczyciele traktują ich sprawiedliwie

oraz, że czują się traktowani w równy sposób z innymi uczniami.

Działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów.

Nauczyciele w wywiadzie podali, że potrzeby wychowawcze uczniów diagnozuje się poprzez ankiety dla uczniów i rodziców, wywiady, obserwacje i indywidualne rozmowy, współpracę z GOPS. Nauczyciele podali, że w wyniku tej diagnozy określone zostały potrzeby wychowawcze dzieci takie jak:

- zapobieganie niewydolności wychowawczej niektórych rodzin,
- pomoc materialna dla niektórych uczniów,
- zaspokajanie potrzeb akceptacji i dowartościowania,
- zapobieganie zagrożeniom alkoholizmu, nikotynizmu, agresji, cyberprzemocy,
- zwiększenie bezpieczeństwa uczniów w toaletach oraz szatni.

Nauczyciele w wywiadzie podali, że w celu zaspokojenia tych potrzeb organizuje się spotkania z policjantem, lekcje z pedagogiem, prowadzi się profilaktykę antyalkoholową i antynikotynową (prelekcje, filmy, program profilaktyczny „Znajdź właściwe rozwiązanie”), pogadanki z uczniami i rodzicami, prelekcje dla rodziców na temat zagrożeń wynikających z Internetu, organizuje się dożywianie dzieci, zapewnia stypendia socjalne, pomoc w zakupie podręczników, przyborów szkolnych, wyprawki szkolne, stosuje się system nagradzania, listy gratulacyjne dla rodziców uczniów najlepszych, opracowano i wdrożono ceremoniał szkolny i program patriotyczny.

Zdecydowana większość (17/18) ankietowanych uczniów klasy II uważa, że postawy promowane przez szkołę są zgodne z postawami, które uważają za ważne, 1 wyraził odmienne zdanie.

Uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych społecznie postaw.

Wszyscy ankietowani nauczyciele (8) podali, że ostatnia dyskusja na temat pożądanych postaw uczniów miała miejsce w szkole w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy.

Nauczyciele w wywiadzie podali, że uczniowie uczestniczą w działaniach kształtujących społecznie pożądane postawy np.:

- przygotowują apele i w nich uczestniczą w szczególności te związane z osobą patrona szkoły,
- biorą udział w konkursach promujących patriotyzm lokalny, tradycje i zwyczaje narodowe, w wyjazdach na uroczystości pozaszkolne przede wszystkim związane z osobą patrona szkoły (poczet sztandarowy, delegacje z klas),
- aktywnie pracują w Szkolnym kole Caritas oraz Samorządzie Uczniowskim,
- biorą udział w akcjach charytatywnych (organizacja Dnia Chorego, odwiedzanie samotnych mieszkańców naszej miejscowości, zbiórka artykułów żywnościowych do domu opieki społecznej w Przeworsku, coroczna zbiórka artykułów żywnościowych dla potrzebujących rodzin z tej miejscowości w ramach akcji „I ty możesz zostać Św. Mikołajem”, kiermasz prac dziecięcych, z których zysk pozwala sfinansować m.in. przybory szkolne dla potrzebujących uczniów, pomoc powodzianom, zbiórka pieniędzy dla chorych dzieci z okolic, zbiórka nakrętek dla chorego chłopca, Góra Grosza, Skarbonka Wielkopostna, rozprowadzanie cegiełek na rzecz Fundacji Osób Niewidomych i Niepełnosprawnych) i w akcjach ekologicznych (zbiórka nakrętek, makulatury, baterii, płyt CD, telefonów komórkowych, Dniu Ziemi),
- organizują kiermasz ciast podczas dyskotek szkolnych,
- organizują i przeprowadzają wybory do Samorządu Uczniowskiego oraz opiekuna SU,
- pomagają w prowadzeniu Gromady Zuchowej (klasa II G),
- redagują gazetkę szkolną „Sokrates” (zespół redakcyjny),
- wykonują gazetki ścienne w salach lekcyjnych i na korytarzach szkolnych (sekcje dekoracyjne).

Ankietowani drugoklasiści stwierdzili, że ostatnio brali udział w rozmowie na temat odpowiedniego zachowania w tym semestrze 10/18, w poprzednim semestrze 3/18, w poprzednim roku szkolnym lub dawniej 2/18, nigdy 3/18. Ponadto brali udział w innych zajęciach związanych z zachowaniem i relacjami z innymi ludźmi w ostatnim miesiącu 10/18, kilka miesięcy temu 6/18, 2 stwierdziło, że nigdy.

Podczas wszystkich (6) obserwowanych zajęć, nauczyciele poprzez swój sposób zachowania kształtowali pożądane społecznie postawy. Uczniowie rywalizowali ze sobą i jednocześnie stosowali się do określonych reguł. Każde łamanie tych reguł było przez nauczyciela wskazywane i korygowane. Uczniowie chętnie i z zaangażowaniem brali udział w zajęciach, pomagali sobie podczas lekcji, współpracowali w parach lub w grupie.

Uczniowie biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole.

Zdecydowana większość (7/8) ankietowanych nauczycieli oraz dyrektor w ankiecie stwierdzili, że uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie działań wychowawczych. Nauczyciele i dyrektor w ankiecie podali, że uczniowie:

- zgłaszają propozycje zmian w Statucie i regulaminach, zgłaszają własne propozycje związane z systemem kar i nagród,
- proponują tematykę zajęć z wychowawcą, aktywnie uczestniczą w godzinach wychowawczych,
- współdecydują w sprawie organizacji akcji charytatywnych oraz ekologicznych i prozdrowotnych (zbiórka żywności, przyborów szkolnych, zbiórkę surowców wtórnych, organizują aukcje, organizują kiermasze świąteczne, biorą udział w projekcie profilaktycznym „Znajdź własne rozwiązanie”),
- zgłaszają propozycje wyjść do kina, teatru, organizację dyskotek, imprez szkolnych (Mikołajki, Walentynki),
- wykonują dekoracje na tablicy Samorządu Uczniowskiego,
- proponują trasy wycieczek szkolnych,
- organizują pomoc koleżeńską,
- redagują i wydają gazetkę szkolną "Sokrates".

Nauczyciele w wywiadzie podali, że w szkole promowane są takie postawy jak:

- prospołeczna – tolerancja i wrażliwość na drugiego człowieka (praca w Caritas, udział w akcjach charytatywnych, pomoc koleżeńska, pomoc słabszym), kulturalne zachowywanie się w każdej sytuacji,
- proekologiczna – udział wszystkich uczniów w różnego rodzaju akcjach ekologicznych (zbiórka nakrętek, makulatury, baterii, płyt CD, telefonów komórkowych, konkurs na ekoludka),
- patriotyczne (wzór Patrona Szkoły),
- prozdrowotne (programy profilaktyczne),
- poznawcze.

Zdecydowana większość (15/18) ankietowanych uczniów klasy II podała, że mają wpływ na to, jakie postawy są promowane w szkole, 3 wyraziło odmienne zdanie. Uczniowie w wywiadzie stwierdzili, że w szkole oczekuje się od nich kultury osobistej, prawdomówności, aby się uczyli, byli odpowiedzialnymi, tolerancyjnymi, sumiennymi, koleżeńskimi, uczciwymi, szanowali drugich, zwracali uwagę na odpowiedni strój, stosownie do sytuacji - inny na co dzień i od święta, na patriotyzm, szacunek dla ojczyzny. Uczniowie to wiedzą, ponieważ znają model absolwenta i zapisy w Statucie. Są informowani o tym, jak należy się zachowywać, jakie postawy są właściwe, mogą ustalać z wychowawcą, dyrektorem np. odnośnie organizacji zabaw, wycieczek, "Szczęśliwego numerka". Zdaniem rodziców uczestniczących w wywiadzie, ich dzieci wiedzą, dlaczego określone zachowania są wskazane i dla nich ważne. Nauczyciele przypominają regulaminy na początku roku szkolnego, pełnią dyżury na korytarzach, dają nagrody, chwałą, określono w Statucie jaki ubiór szkolny obowiązuje, uczniowie mogą przynosić do szkoły telefony komórkowe, lecz nie wolno ich używać podczas zajęć. Uczniowie mają wpływ na zasady zachowania, organizację imprez i uroczystości, wycieczek, dyskotek, akcji społecznych i charytatywnych, sprzedają fanty podczas imprez, wprowadzono "Szczęśliwy numerka", o który dba Samorząd Uczniowski. Podczas 6 obserwowanych zajęć nie wystąpiły sytuacje, w których uczniowie zgłaszali własne pomysły odnośnie planowania i modyfikowania działań wychowawczych w szkole.

Wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane.

Zdaniem nauczycieli, działania wychowawcze szkoły są akceptowane przez uczniów i rodziców, co wynika z rozmów i obserwacji aktywności uczniów w tych działaniach, w związku z tym są one kontynuowane. Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie podali, że na bieżąco monitoruje się zachowania ryzykowne uczniów (wzmocniono dyżury nauczycieli, zorganizowano spotkania z policjantem, realizuje się programy profilaktyczne np. „Nie pal przy mnie proszę”, „Obcy niebezpieczny”). Otacza się szczególną opieką pedagoga i wychowawcy każdego ucznia sprawiącego problemy wychowawcze. Promuje się pozytywne wzorce zachowań (zaangażowano uczniów do udziału w akcjach charytatywnych, powołano SK Caritas, zaktywizowano większą ilość uczniów do pracy na rzecz klasy, szkoły i środowiska). Prowadzono ewaluację wewnętrzną dotyczącą tematyki bezpieczeństwa. Uczniowie w szkole są bezpieczni (zasady bezpieczeństwa w szkole, prawa i obowiązki uczniów i obowiązujące regulaminy są systematycznie przypominane). Zwraca się uwagę, aby dzieci nie dawały przyzwolenia starszym do nieprawidłowych zachowań wobec innych. Gdy analiza działań wychowawczych wykazała niewłaściwe postępowanie się przez uczniów telefonami komórkowymi na terenie szkoły, przeprowadzono rozmowy wychowawców z uczniami na temat właściwego postępowania się telefonami, przypomniano odpowiednie zapisy statutu, odbyła się lekcja z pedagogiem na temat cyberprzemocy, pogadanka wychowawcy i dyrektora z rodzicami na ten temat oraz spotkanie uczniów z policjantem.

Wymaganie: *Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych*

Komentarz:

Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów. Prowadzone w szkole działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych oraz indywidualizacja procesu edukacji sprawiają, że uczniowie osiągają sukcesy na miarę swoich możliwości.

Poniżej zostaną przedstawione argumenty świadczące o spełnieniu wymagania na poziomie wysokim.

Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów.

Wszyscy ankietowani (8) nauczyciele podali, że diagnozują możliwości edukacyjne w odniesieniu do wszystkich swoich uczniów. Nauczyciele podali, że z tej diagnozy dowiadują m.in. się o predyspozycjach, zdolnościach, trudnościach dysfunkcyjnych i potrzebach dzieci. Diagnoza wskazuje na mocne i słabe strony ucznia oraz całej klasy, co pozwala na dokonanie diagnozy porównawczej, określenie czy dobór metod i form pracy jest właściwy, jak wspomóc ucznia w trudnej sytuacji rodzinnej oraz na konieczność uczestniczenia ucznia z trudnościami w zajęciach korekcyjno- kompensacyjnych i dydaktyczno-wyrównawczych, a ucznia zdolnego w kołach zainteresowań.

Partnerzy szkoły w wywiadzie podali, że w miejscach, w których mieszkają uczniowie pojawiają problemy społeczne: we wsi panuje bezrobocie, zdarza się alkoholizm w rodzinach, eurosieroctwo, niski poziom materialny niektórych rodzin.

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów.

Zdaniem zdecydowanej większości (22/27) ankietowanych rodziców, w szkole podejmuje się starania, by dzieci miały poczucie sukcesu w nauce na miarę swoich możliwości, 5 uważa, że raczej nie. Rodzice w ankiecie i wywiadzie podali, że nauczyciele dzięki obserwacji, znajomości treści opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej poznają możliwości dzieci. Nauczyciele organizują zajęcia dla uczniów zdolnych, przygotowują ich do konkursów, organizują zajęcia wyrównawcze. Dzieci są chwalone, nagradzane, zachęcane i angażowane do aktywności np. udziału w konkursach, uroczystościach, reprezentowania szkoły. Rodzice podali, że w efekcie tych działań dzieci mają możliwość lepszego rozwijania się, robią mniej błędów, biorą udział w różnych konkursach, olimpiadach, osiągają sukcesy, wyniki egzaminów zewnętrznych są zadowalające, dzieci pomagają sobie nawzajem.

Dyrektor w ankiecie podał, że aby ograniczyć wpływ czynników pozaszkolnych na osiągnięcia dzieci są one objęte pomocą socjalną, szkoła zwalnia uczniów z ubezpieczenia, umożliwia im korzystanie z Internetu po zajęciach szkolnych, współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej (np. organizacja imprez kulturalnych, spotkanie mikołajkowe itp.), z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Przeworsku (6,82 % ogółu uczniów posiada opinię lub orzeczenie poradni). W szkole organizowane są zajęcia wyrównawcze, rewalidacyjne, uczniowie uczestniczą w programach profilaktycznych, akcjach charytatywnych, działa drużyna harcerska i Szkolne Koło Caritas. Szkoła prowadzi pedagogizację rodziców i wspiera ich w wychowaniu dzieci organizując prelekcje, odbywają się również spotkania zespołów do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej z rodzicami uczniów, indywidualne konsultacje w przypadkach problemów wychowawczych. Szkoła informuje rodziców o możliwościach pomocy poza szkołą, a także współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi rodzinę. Współpracując z organem prowadzącym pozyskuje środki finansowe na wyprawki szkolne, obiady, zakup podręczników i wyjazdy poza szkołę. Organizuje zajęcia pozalekcyjne pozwalające rozwijać zainteresowania i przygotowywać uczniów do konkursów przedmiotowych i tematycznych.

W opinii partnerów szkoły (wywiad) w szkole podejmuje starania, aby umożliwić wszystkim uczniom odniesienie sukcesu szkolnego na miarę ich możliwości. Uczniowie odnoszą sukcesy w konkursach, na zawodach sportowych, nie ma problemów wychowawczych, nie ma drugoroczności, dają sobie radę, nie mają problemów w szkołach ponadgimnazjalnych.

Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości.

Ankietowani uczniowie klas II podali, że gdy myślą o swoich wynikach w nauce: uważają, że wszystko jest w porządku 11/18, czują radość 1/18. Natomiast 6/18 ankietowanych drugoklasistów czuje niezadowolony, że nie mogli zrobić więcej.

Zdaniem dyrektora (ankieta), głównym czynnikiem braku sukcesu edukacyjnego są czynniki społeczne i ekonomiczne: występuje bezrobocie, sieroctwo emigracyjne, brak środków finansowych na sprzęt komputerowy

i dostęp do Internetu, na wycieczki szkolne, wyjazdy do kina, teatru. Zdarza się, że dziecku brakuje właściwej motywacji do nauki ze strony rodziców. W niektórych rodzinach problemem są uzależnienia, niewydolność wychowawcza bądź zaniedbania opiekuńcze.

W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji.

Dyrektor w wywiadzie podał, że uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości poprzez:

- stosowanie nagród i pochwał,
- promowanie osiągnięć uczniów: tablica „Nasze osiągnięcia”, umieszczanie informacji na stronie internetowej oraz w gazetce szkolnej „Sokrates”,
- występy uczniów w szkole i środowisku lokalnym,
- organizację turniejów i zawodów sportowych,
- organizowanie i zachęcanie uczniów do brania udziału w konkursach (ortograficznych, fotograficznych, literackich, językowych, bibliotecznych),
- wykorzystywanie przez nauczycieli nowych technologii, aktywizujących metod nauczania,
- pracę z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Nauczyciele w wywiadzie podali przykłady indywidualizacji procesu edukacji:

- prowadzenie pracy indywidualnej na lekcjach, różnicowanie trudności zadań, sprawdzianów, prac domowych,
- konsultacje indywidualne,
- zajęcia dodatkowe,
- sposób oceniania uwzględniający możliwości ucznia,
- dobór odpowiednich metod i form pracy,
- udział w konkursach,
- organizację zajęć pozalekcyjnych dla uczniów uzdolnionych (kółko matematyczne, polonistyczne, języka angielskiego, rosyjskiego, historii, biologiczno-chemiczne, SKS, zajęcia BRD, koło teatralne, chór) oraz zajęcia wyrównawcze i rewalidacyjne,
- funkcjonowanie zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- dostosowanie wymagań dla uczniów z opiniami i orzeczeniami, zajęcia specjalistyczne, sugerowanie rodzicom skorzystania z pomocy poradni.

Nauczyciele dodają, że pracę z uczniem zdolnym utrudnia brak zaplecza sportowego oraz stypendium naukowego w gminie.

Wszyscy ankietowani uczniowie klasy II są zdania, że nauczyciele wierzą w ich możliwości i odnosi się to do większości 11/18, do około połowy 4/18, do wszystkich 3/18. Wszyscy podali, że wszyscy bądź większość nauczycieli mówią im, że mogą się nauczyć nawet trudnych rzeczy. Większość Ankietowani podali, że kiedy mają kłopoty z nauką, mogą liczyć na pomoc większości nauczycieli.

Podczas 4/6 obserwowanych zajęć, nauczyciele dobierali sposób motywowania odpowiednio do potrzeb poszczególnych uczniów.

Ponad połowa (15/27) ankietowanych rodziców nie ma poczucia, że ich dziecko jest w szkole traktowane indywidualnie, pozostali (12/27) rodzice wyrazili odmienne zdanie.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Na podstawie przeprowadzonego badania można stwierdzić, że szkoła współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku oraz podejmuje na ich rzecz wiele inicjatyw. Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że zasoby środowiska lokalnego są wykorzystywane w celu wzajemnego rozwoju. Poniżej zostaną przedstawione argumenty uzasadniające wysoki poziom spełnienia wymagania.

Szkoła współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w środowisku, co zgodnie stwierdzają wszyscy respondenci: dyrektor, nauczyciele i partnerzy szkoły, wynika to również z analizy dokumentów. Zdaniem dyrektora, lokalne środowisko szkoły tworzą: lokalny samorząd, rodzice, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, policja, ośrodek pomocy społecznej, ośrodek kultury, szkoły lub inne placówki edukacyjne, biblioteki, kościoły i związki wyznaniowe, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe, fundacje, inne instytucje samorządowe, Rodzina patrona szkoły, Komenda Hufca w Przeworsku. W tym lub poprzednim roku szkolnym z zasobów szkoły korzystali na zasadach non-profit (po kosztach, niezarobkowo) lokalny samorząd, rodzice, ośrodek pomocy społecznej, kościoły i związki wyznaniowe, przedsiębiorcy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, policja, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe. Badani wskazali kluczowe podmioty, z którymi współpracuje szkoła w różnym zakresie i z różną częstotliwością. Są nimi:

- **Urząd Gminy w Przeworsku:** organizacja konkursów (artystyczne, polonistyczne, matematyczne, interdyscyplinarne), w większości tych konkursów uczniowie zdobywają czołowe miejsca; Zespół Szkół w Grzędzie tradycyjnie osiąga bardzo dobre wyniki w turnieju wiedzy pożarniczej i w Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (wielokrotnie reprezentanci szkoły wygrywali eliminacje gminne, powiatowe i brali udział w turniejach na szczeblu wojewódzkim); dodatkowe środki na zajęcia dodatkowe (np. kółka przedmiotowe, chór itp.); udział szkoły w projektach np. Umiem pływać; współpraca na linii dyrektor samorząd układa się bardzo dobrze (w trakcie rozbudowa szkoły o salę gimnastyczną z zapleczem i kompleksem dydaktyczno-żywnieniowym, koszt inwestorski 5 mln zł, oddanie w 2014r.).
- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przeworsku:** pomoc finansowa dla potrzebujących rodzin, organizacja spotkania mikołajkowego, dofinansowanie podręczników, organizowanie dożywiania dla uczniów, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
- **Komenda Powiatowa Policji w Przeworsku:** organizacja pogadanek nt. „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”, „Odpowiedzialność karna nieletnich”, nt. bezpieczeństwa w sieci internetowej, przeprowadzenie egzaminu na kartę motorowerową, turniej BRD.
- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Przeworsku:** diagnozowanie i opiniowanie dzieci ze specjalnymi potrzebami, pogadanki dla uczniów i rodziców, szkolenia rodziców i nauczycieli, doradztwo, systematyczne konsultacje z pedagogiem i psychologiem dotyczące uczniów mających trudności w nauce, zajęcia logopedyczne, pomoc w rozwiązywaniu problemów, warsztaty dla III klas Gimnazjum z preorientacji zawodowej i z komunikacji i rozwiązywania konfliktów grupowych.
- **Rada Sołecka wsi Grzędzka – Wiejski Dom Kultury:** zajęcia chóru, pomoc w organizowaniu imprez polegająca na udostępnianiu sali WDK na zabawy choinkowe, andrzejkowe, koncerty muzyczne, dyskoteki szkolne, pomoc przy organizowaniu Dnia Seniora, Dnia Babci i Dziadka, imprezy dla środowiska tj. jasełka, koncert bożonarodzeniowy, prezentacje artystyczne, pomoc finansowa w organizacji imprez szkolnych, zagospodarowanie czasu wolnego, gra w tenisa stołowego, aktywny udział w zebraniach wiejskich.
- **Ludowy Klub Sportowy w Grzędzie:** udostępnianie boiska sportowego i szatni, pomoc w organizowaniu zawodów w piłkę nożną na szczeblu szkoły i gminy, organizacja Dnia Dziecka i Dnia Sportu Szkolnego na stadionie, organizacja zawodów sportowych.
- **Ochotnicza Straż Pożarna w Grzędzie:** w szkole odbywają się zebrania sprawozdawczo-wyborcze straży, turniej wiedzy pożarniczej (szkolne eliminacje, gminne, itd.), co roku dzieci i młodzież biorą udział (SP i Gimnazjum), uczeń tutejszej szkoły zdobył I miejsce na eliminacjach gminnych, powiatowych, a w województwie zajął 6 miejsce; konkurs plastyczny o tematyce pożarniczej (SP i G); 4 maja na Dzień Strażaka - dzieci występują, zwiedzają remizę, uczestniczą w pokazie sprzętu; straż brała udział w oczyszczeniu drogi do szkoły po pracach budowlanych; zawody sportowo-pożarnicze - młodzieżowe drużyny pożarnicze, udostępnienie materiałów niezbędnych do przygotowania drużyny CTiF.

- **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Przeworsku:** prowadzona jest szeroko zakrojona profilaktyka zdrowotna, kampania prozdrowotna, szkoła dobrowolnie w nich uczestniczy (w ramach tych programów nauczyciele przechodzą odpowiednie szkolenia), na koniec roku szkolnego działania zdrowotne są ewaluowane i oceniane, prowadzone są spotkania z uczniami, konkursy, działalność informacyjna miejscowej społeczności np. o zagrożeniach epidemiologicznych.
- **Zespół Opieki Zdrowotnej – Poradnia Dziecięca w Przeworsku:** opieka zdrowotna nad uczniami, gromadzenie badań bilansowych i informacji o stanie zdrowia dziecka, szczepienia ochronne, promocja zdrowia, profilaktyka.
- **Komenda Hufca w Przeworsku:** pomoc w prowadzeniu drużyny zuruchowionej i harcerskiej, organizacja biwaków i rajdów, zloty harcerskie, szkolenia opiekunów.
- **Starostwo Powiatowe w Przeworsku:** współpraca w organizacji rocznicy śmierci patrona szkoły Władysława Kojdra, spotkania przy grobie patrona w Przeworsku, pomoc w organizacji promocji książki Życie spełnione „Mój pamiętnik” Zofii Solarzowej, bliskiej współpracownicy patrona szkoły.
- **Biblioteka Publiczna w Grzęsce:** wypożyczanie lektur, organizacja konkursów, ostatnio recytatorskiego „Wiersze Tuwima”, szerzenie czytelnictwa, lekcje biblioteczne.
- **Parafia Rzymskokatolicka w Grzęsce:** współpraca z Caritas przy parafii w organizowaniu akcji charytatywnych, przygotowanie uczniów do konkursów religijnych, dzieci działają w Kole Misyjnym i scholi, są ministrantami, wspólna organizacja uroczystości, świąt państwowych i kościelnych, udział uczniów w mszy z poczem sztandarowym z okazji rocznicy śmierci patrona szkoły, również na rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, pomoc w organizacji wigilii szkolnej, opłatka.
- **Szkoły w Gminie Przeworsk:** konkursy międzyszkolne, wymiana nauczycieli do pracy w komisjach egzaminacyjnych i konkursowych.
- **Lokalni biznesmeni** – dofinansowanie do wycieczek szkolnych.

Nauczyciele (8) tej szkoły w ankiecie wskazali, z jakimi podmiotami współpracowali: poradnia psychologiczno-pedagogiczna, lokalny samorząd, rodzice, kościoły, policja, placówki ochrony zdrowia, ośrodek pomocy społecznej, ośrodek kultury, szkoły lub inne placówki edukacyjne, biblioteki (po 8 wskazań), fundacje (5 wskazań), organizacje pozarządowe, inne instytucje samorządowe, przedsiębiorcy (po 4 wskazania), centrum pomocy rodzinie (2 wskazania), grupy nieformalne (1 wskazanie) oraz inne: Caritas, „Pomóż i Ty”, zbieranie nakrętek, Hufiec ZHP, LKS w Grzęsce, Koło Gospodyń Wiejskich, Sanepid, Urząd Pracy w Przeworsku, IPN, Agencja Rynku Rolnego, Starostwo Powiatowe, Ochotnicza Straż Pożarna.

Podczas analizy dokumentów stwierdzono, że szkoła współpracowała w tym lub poprzednim roku szkolnym z tymi podmiotami.

Wszyscy badani respondenci zgodnie uważają, że współpraca szkoły z organizacjami i instytucjami działającymi w lokalnym środowisku jest satysfakcjonująca i wystarczająca w stosunku do istniejących potrzeb.

Szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska.

Wynika to z analizy dokumentacji, dyrektor i partnerzy szkoły do najważniejszych inicjatyw podejmowanych przez szkołę na rzecz środowiska lokalnego w tym lub poprzednim roku szkolnym zaliczają:

- gminne imprezy, uroczystości okolicznościowe, patriotyczne, Święto Patrona Szkoły, oprawy artystyczne imprez lokalnych (dożynki wiejskie, Dzień Seniora, wieczór kolęd, Jasełka); na uwagę zasługuje przygotowany dla wszystkich mieszkańców wsi Grzęska Koncert Bożonarodzeniowy połączony z wystawą fotograficzną, w którym wystąpił zespół taneczny „Czekodance”, grupa recytatorska, grupa wokalna, zespół teatralny, zespół wokalny „Cień” oraz wokalistka – absolwentka ZS w Grzęsce, współtwórcą scenariusza była absolwentka, całość dekoracji przygotowali rodzice uczniów,
- akcje charytatywne: Szkolne Koło Caritas ściśle współpracuje z Caritasem parafialnym, zorganizowało zbiórkę zabawek, akcję „Solidarni z chorymi”, kiermasz ręcznie malowanych figur gipsowych – dochód przeznaczono na zakup przyborów szkolnych dla dzieci najuboższych, zbiórkę artykułów spożywczych, akcję „Góra Grosza”; z okazji Dnia Babci i Dziadka członkowie Caritas odwiedzili samotnych mieszkańców miejscowości, którym złożyli życzenia i przygotowane przez siebie upominki,
- działalność ekologiczna realizowana jest w porozumieniu z rodzicami i sołtysem wsi, do najważniejszych akcji należy: zbiórka zużytych baterii i telefonów komórkowych – Ekoszkola, zbiórka makulatury, zbiórka nakrętek plastikowych - udział w programie „Każdy uczeń wie, co zrobić z ZSEE”, udział w akcji „Sprzątanie świata”.

Szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska oraz prowadzi działania, które mają na celu zaspokojenie tych potrzeb.

Wynika to z wypowiedzi dyrektora, nauczycieli, rodziców, przedstawicieli partnerów szkoły i organu prowadzącego oraz z analizy dokumentacji. Szkoła pozyskuje informacje za pomocą obserwacji, ankiet skierowanych do uczniów i rodziców, rozmów z mieszkańcami i przedstawicielami różnych podmiotów środowiska lokalnego (samorządu lokalnego, radnymi, sołtysem, proboszczem, prezesem OSP, LKS, przewodniczącą KGW), udziału w zebraniach wiejskich, a także z ewaluacji wewnętrznej prowadzonej w tym obszarze.

Dyrektor i nauczyciele do najważniejszych potrzeb lokalnego środowiska, które szkoła może zaspokajać zalicza: potrzeby edukacyjne, kulturalne, ekologiczne, socjalne (bezrobocie, eurosieroctwo). Istotna jest integracja środowiska lokalnego, kultywowanie tradycji, świąt państwowych, lokalnych, religijnych i rodzinnych oraz edukacja dotycząca zdrowego trybu życia, działania na rzecz ekologii, organizowanie akcji charytatywnych, organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, wspomaganie rodzin potrzebujących, pomoc szkoły na rzecz grup działających przy parafii (wypożyczanie sprzętu nagłaśniającego, udostępnianie pomieszczeń szkolnych).

Szkoła zaspokaja funkcję edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą wobec dzieci, rozpoznaje potrzeby uczniów i ich rodzin, jest kolebką wydarzeń społecznych, integruje mieszkańców wsi wokół jakiegoś celu. Szkoła organizuje wspólnie z innymi instytucjami różne imprezy i spotkania np. jasełka, wieczór kolęd, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Seniora, Dzień Matki, Dzień Patrona Szkoły, zabawy szkolne, piknik rodzinny, akademie z okazji świąt państwowych, gdzie występują dzieci, co prowadzi do integracji ze środowiskiem. Zapewniano uczniom z rodzin najuboższych i niektórym mieszkańcom bezpłatne obiady, prowadzono akcje charytatywne, „Góra Grosza”, SK Caritas prowadzi zbiórki żywności i przyborów szkolnych, organizuje aukcje, dla ludzi starszych, samotnych uczniowie ze szkolnego koła Caritas przygotowują drobne prezenty na święta, prowadzono akcje ekologiczne (sprzątanie świata, zbiórka makulatury, telefonów komórkowych, nakrętek), umożliwiano odbywanie staży absolwenckich i praktyk studenckich, organizowano turniej tenisa stołowego dla mieszkańców wsi. Rodzice w wywiadzie dodali, że szkoła organizuje spotkania z policjantem nt. bezpieczeństwa, ze strażakiem, psychologiem, pedagogiem.

Wszystkie wymienione powyżej działania szkoły uwzględniające analizę potrzeb i możliwości lokalnego środowiska są udokumentowane.

Szkoła korzysta z zasobów środowiska w procesie nauczania, co zgodnie stwierdzają rodzice, nauczyciele i dyrektor. Podają oni, że uczniowie korzystają z zasobów zarówno naturalnych jak i kulturowych wytworzonych przez człowieka. Dyrektor podaje w wywiadzie, że szkoła korzysta z zasobów środowiska lokalnego w procesie nauczania m.in. z biblioteki publicznej (księgozbiór, udział w konkursach), z boiska LKS – organizacja zawodów, prowadzenie zajęć rekreacyjno- sportowych, Dzień sportu, z sali widowiskowej WDK – organizacja zabaw dyskotek, apeli i akademii szkolnych, ze strażnicy OSP – edukacja przeciwpożarowa, przygotowania do zawodów pożarniczych. Szkoła ma możliwość publikowania artykułów w prasie lokalnej (Gazeta Samorządowa Gminy Przeworsk), finansowania nagród dla uczestników konkursów gminnych przez Wójta Gminy Przeworsk, finansowania z Rady Rodziców (fundowanie nagród, zakup upominków z okazji Dnia Dziecka, dofinansowanie wycieczek, organizacja imprez). Zdaniem dyrektora i nauczycieli (ankieta), we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego w tym lub poprzednim roku szkolnym prowadzone były takie działania jak m.in.: organizacja wyjazdów i wycieczek szkolnych, zakup sprzętu dla szkoły, organizacja zajęć profilaktycznych, organizacja zajęć pozalekcyjnych, spotkania z policją. Kluczowe działania to: rozbudowa szkoły (sala gimnastyczna i kompleks dydaktyczno-żywnieniowy), organizacja imprez środowiskowych, pomoc socjalna dla uczniów, organizacja konkursów, akcji charytatywnych i ekologicznych.

Rodzice podają w wywiadzie, że szkoła korzysta z wsparcia instytucji i osób działających w lokalnym środowisku. Rada Rodziców wspiera finansowo i organizacyjnie szkołę, funduje nagrody, wycieczki, wyjazdy, sołtys i Rada Sołecka umożliwiają występy w Domu Kultury, OSP - pokazy, Koło Gospodyń Wiejskich - wypożyczanie naczyń, Biblioteka – konkursy i czytelnictwo.

Partnerzy w wywiadzie podali, że szkoła korzysta ze wsparcia rodziców, którzy pomagają przy rozbudowie szkoły, w poprzednich latach powstał węzeł sanitarny, malowano kilka sal, rodzice prowadzą zespół taneczny. M.in. z inicjatywy sołtysa, oficer marynarki, pochodzący z Grzęski, który pływał na Darze Pomorza, ma odbyć w szkole spotkanie z młodzieżą i mieszkańcami. Rozpoczęto prace by upamiętnić kapitana AK Stanisława Olejarkę, w opracowaniu jest historia wsi Grzęska.

Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów.

Zdaniem dyrektora, do najważniejszych korzyści, jakie odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku należy zaliczyć korzyści: oprócz materialnych (bezpłatne dożywianie, sponsoring wyjazdów na wycieczki, do kina, teatru, zakup nagród), korzyści polegające na rozwijaniu swoich zainteresowań i zdolności oraz kształtowania postaw prospołecznych. Uczniowie biorący udział w zawodach i konkursach uczą się współodpowiedzialności, zdrowej rywalizacji, a także stają się świadomymi obywatelami swojej miejscowości, strażacy i policjanci przygotowują uczniów do udziału w turnieju o bezpieczeństwie w ruchu drogowym, w konkursie „Młodzież zapobiega pożarom” i zawodach CTiF, uczniowie korzystają z boiska LKS

przygotowując się do zawodów piłki nożnej na szczeblu gminy, uczą się ofiarności i bezinteresowności działając w wolontariacie SK Caritas, pomagają innym poprzez organizację akcji charytatywnych i zbiórek na rzecz osób potrzebujących, dbałości o środowisko i odpowiedzialności za nie np. akcja „Sprzątanie świata”). Poprzez współpracę uczniowie uczą się zachowań i wartości, które mają wpływ na ich późniejsze funkcjonowanie w społeczeństwie, uczą się patriotyzmu, organizacji imprez np. Święta Niepodległości i Święta Szkoły. Nauczyciele dodali do ważnych korzyści: łatwiejszy dostęp do lektur, korzystanie z księgozbioru biblioteki, ofertę zajęć rozwijających uczniów, wzbogacenie osobowości, programy ministerialne "Umiem pływać", egzaminy na kartę motorowerową i rowerową, przygotowanie życiowe (zawody strażackie), znaczące osiągnięcia w różnego rodzaju konkursach i zawodach. Uczniowie doskonalą zdolności artystyczne i sceniczne, podnoszą poziom samooceny, zwiększa się zaangażowanie uczniów w działalność społeczną. Powyższe wnioski nauczyciele wyciągnęli na podstawie obserwacji uczniów, rozmów z rodzicami i uczniami oraz z pracownikami instytucji. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie podali, że szkoła organizuje zajęcia, które dają im szansę na spotkanie z ludźmi lub organizacjami spoza szkoły np. wyjazd na pokaz z fizyki na Politechnikę Rzeszowską, z policjantami nt. konsekwencji odpowiedzialności karnej, ze strażakami nt. ich pracy, zawody strażackie, z doradcami zawodowymi z Przeworska nt. profilu osobowego i wyboru zawodu, ze szkołami ponadgimnazjalnymi z Przeworska i Łańcuta (LO, ZSZ, ZSTM). Poza szkołą uczniowie uczestniczyli w kursie robienia kwiatów z krepiny i gminnym Przeglądzie Piosenki Wiosennej.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów*

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że szkoła zna losy swoich absolwentów i w różnych formach z nimi współpracuje, a informacje o nich służą doskonaleniu procesu wychowania.

Poniżej zostaną wskazane argumenty świadczące o spełnieniu wymagania na wysokim poziomie.

Szkoła wykorzystuje informacje o losach absolwentów do doskonalenia efektów nauczania i wychowania oraz w różnych formach z nimi współpracuje.

Stwierdzają to dyrektor, nauczyciele i uczniowie. Dyrektor w wywiadzie (często) i nauczyciele (7/8) w ankiecie podali, że szkoła podejmuje współpracę z absolwentami (regularnie 3, od czasu do czasu 3, sporadycznie 1, nigdy 1). Nauczyciele (7/8) stwierdzili, że od czasu do czasu wykorzystują informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania lub wychowania. Zdaniem wszystkich (18) ankietowanych uczniów klasy II, nauczyciele opowiadają im o losach absolwentów szkoły (bardzo sporadycznie 10/18, od czasu do czasu 6/18, regularnie 2/18).

Nauczyciele (wywiad) podają, że informacje o losach absolwentów w uczeniu i wychowaniu np. podają jako wzór do naśladowania, absolwentami jest większość nauczycieli (7) oraz rodziców, co w szerszym stopniu pozwala im dostrzec potrzeby zmian w szkole. Absolwenci odwiedzają szkołę i w czasie rozmów opowiadają o sukcesach, porażkach, pomagają w wyborze szkoły ponadgimnazjalnej, dzielą się opiniami na temat szkół ponadgimnazjalnych w ramach prowadzonej rekrutacji, byli uczniowie pomagają w szkoleniu sportowym (prowadzą zajęcia z dziećmi na boisku sportowym do gry w piłkę nożną – drużyna trampkarzy), odbywają w szkole praktyki studenckie (Uniwersytet Rzeszowski- edukacja przedszkolna, Akademia Humanistyczno- Ekonomiczna w Łodzi – pedagogika, UMCS w Lublinie – pedagogika wczesnoszkolna) oraz staże pracownicze, pomagają w organizacji konkursów (druhowie z OSP przygotowują dzieci do zawodów sportowo-pożarniczych), współorganizują z uczniami imprezy środowiskowe, sportowe, wycieczki, w czasie uroczystości lub imprez szkolnych zajmują się obsługą sprzętu muzycznego, pomagają rodzeństwu w realizacji zadań, prowadzą drużynę harcerską.

Absolwenci szkoły są przygotowani do dalszego kształcenia na miarę swoich możliwości.

Zdaniem zdecydowanej większości (7/8) ankietowanych nauczycieli, uczniowie szkoły, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole zdecydowanie nie potrzebują korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, 1 uważa przeciwnie.

Podobnie sądzą ankietowani uczniowie i ich rodzice. Zdecydowana większość (16/18) ankietowanych uczniów klasy II ma poczucie, że kończąc tę szkołę będzie dobrze przygotowana do dalszej nauki, 2 twierdzi, że raczej nie. Większość (12/18) uważa, że aby dostać się do wybranej przez siebie szkoły, nie będzie potrzebowała korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, pozostali mają odmienne zdanie.

Większość (15/27) ankietowanych rodziców uważa, że ich dzieci nie będą potrzebować korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole, 12/39 uważa przeciwnie.

Szkoła przygotowuje do funkcjonowania na rynku pracy, co stwierdzają dyrektor i nauczyciele oraz uczniowie, ich rodzice i partnerzy szkoły.

Zdaniem dyrektora, szkoła kładzie duży nacisk na: przygotowanie do życia w społeczeństwie, umiejętność dokonywania wyborów (wybory do SU); wdrażanie uczniów do działań na terenie miejscowości (klub sportowy, straż pożarna, schola parafialna); poznawanie różnych zawodów (na lekcjach wychowawczych, WOS, geografii, na wycieczkach); kształtowanie umiejętności komunikacyjnych (w ruchu drogowym) – udział w konkursie BRD, możliwość uzyskania karty motorowerowej, spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych z Przeworska, Łańcuta, Zarzecza; wyjazdy młodzieży na dni otwarte do szkół ponadgimnazjalnych; spotkania z pracownikami PPP w zakresie doradztwa zawodowego. Ponadto szkoła kształtuje umiejętność wyszukiwania i przetwarzania informacji (możliwość korzystania z komputerów na terenie szkoły); rozwija umiejętność publicznej prezentacji (poprzez udział uczniów w akademiach, apelach, imprezach kulturalnych); kształtuje takie umiejętności jak: punktualność, pracowitość, systematyczność, odpowiedzialność, kreatywność.

Nauczyciele dodają, że szkoła, by przygotować uczniów do funkcjonowania na rynku pracy uczy:

- wykorzystywania wiedzy w praktyce np. z matematyki, fizyki, biologii, chemii, informatyki, geografii,
- umiejętności współdziałania w grupie,
- organizowania akcji charytatywnych, imprez,
- umiejętności informatycznych,
- umiejętności promowania zdrowego stylu życia,
- rozwijania umiejętności językowych - konkursy językowe.

Ankietowani uczniowie klasy II uważają siebie za dobrych uczniów (13/18), samodzielnych (15/18), aktywnych (13/18), podejmujących działania (14/18), lubiących się uczyć (12/18) i otwartych na kontakty z ludźmi (14/18).

Zdecydowana większość (23/27) ankietowanych rodziców ma poczucie, że uczniowie tej szkoły są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu, 4/27 jest przeciwnego zdania.

Zdaniem partnerów, oferta szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Promowana jest wartość edukacji*

Komentarz:

Na podstawie przeprowadzonego badania można stwierdzić, że szkoła prezentuje i upowszechnia informacje o podejmowanych działaniach i osiągnięciach szkoły oraz o ofercie edukacyjnej, promuje w środowisku potrzebę uczenia się.

Poniżej zostaną wskazane argumenty świadczące o spełnieniu wymagania na wysokim poziomie.

Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, działań szkoły i jej osiągnięć.

Z analizy dokumentów i wypowiedzi dyrektora wynika, że szkoła informuje o swojej ofercie, działaniach i osiągnięciach na spotkaniach z rodzicami, zebraniach wiejskich, na tablicach ogłoszeń, poprzez własną stronę internetową, szkoła wydaje własną gazetkę szkolną „Sokrates”, cyklicznie prezentuje się w lokalnych mediach (ogłoszenia i artykuły w prasie lokalnej (Samorządowa Gazeta Gminy Przeworsk), audycje radiowe, udział w programach lokalnej TV), organizuje wystawy prac dzieci. Ostatnio szkoła upowszechniła w lokalnym środowisku następujące informacje: o rozbudowie szkoły o salę gimnastyczną i kompleks dydaktyczno-żywieniowy, o osiągnięciach edukacyjnych uczniów w konkursach przedmiotowych (laureat w konkursie matematycznym) i tematycznych, o organizacji imprez środowiskowych i szkolnych, spotkaniach z ciekawymi ludźmi. Działania promocyjno-informacyjne dotyczące swojej działalności lub osiągnięć uczniów szkoła podjęła więcej niż miesiąc temu.

Szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań, a rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów.

Wynika to z wypowiedzi wszystkich (8) ankietowanych nauczycieli, rodziców i partnerów szkoły. Badani rodzice twierdzą, że są informowani o: celach, które chce realizować szkoła (20/27), celach edukacyjnych działań, które realizują nauczyciele (12/27), celach wychowawczych działań, które realizują nauczyciele (11/27), działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą (8/27), działaniach szkoły, które sprawdzają

się ze względu na ich wartość edukacyjną (6/27). Z wypowiedzi większości (21/27) ankietowanych rodziców wynika, że są zadowoleni z informacji na temat osiągnięć szkoły. Ich zdaniem dyrektor i wychowawcy starają się przekazywać na bieżąco informacje, na spotkaniach z rodzicami, w czasie uroczystości zakończenia roku szkolnego, informacje są również łatwo dostępne na stronie internetowej szkoły i na tablicach ogłoszeń. Rodzice w ankietach podali, że szkoła informowała rodziców o osiągnięciach swoich uczniów i nauczycieli odniesionych w tym lub poprzednim roku szkolnym. Wskazali, że słyszeli o: sukcesach uczniów w zawodach/imprezach sportowych (23/27), w konkursach (21/27), na olimpiadach przedmiotowych (19/27), udziale przedstawicieli szkoły w ważnych wydarzeniach i uroczystościach (11/27), zrealizowaniu przez szkołę projektu lub udziale w akcji społecznej (7/27), otrzymaniu przez szkołę dotacji/grantu (5/27), nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły (5/27).

Partnerzy i przedstawiciele samorządu uczestniczący w wywiadzie podali, że informacje na temat osiągnięć szkoły są wystarczające. Słyszeli o: sukcesach uczniów na olimpiadach przedmiotowych, w zawodach/imprezach sportowych, nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły.

Szkoła prowadzi działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie.

Zdaniem dyrektora, nauczycieli, rodziców i partnerów szkoły, większość działań edukacji dla dorosłych, w tym lub poprzednim roku szkolnym, to szkolenia, kursy, warsztaty, konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności, imprezy, akcje społeczne, działania informacyjne, pogadanki dla rodziców prowadzone przez wychowawców. Rodzice w ankiecie wskazali: działania informacyjne (9/27), spotkania z ciekawymi ludźmi (3/27), szkolenia, kursy, warsztaty (6/27), akcje społeczne (8/27), konkursy (5/27), projekty edukacyjne (9/27), konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności (3/27). Kluczowymi działaniami były: szkolenia dla rodziców „Jak wspierać dziecko w nauce” prowadzone przez pracownika PPP w Przeworsku, konsultacje dla rodziców z nauczycielami, pedagogiem i dyrektorem, spotkania dyrektora z przedstawicielami samorządu i sołectwa nt. rozbudowy szkoły, akcje społeczne, charytatywne i proekologiczne, informacja o najważniejszych wydarzeniach w szkole (Internet, gazetka szkolna, spotkania z rodzicami, zebrania wiejskie).

W dokumentach szkoły (w księdze protokołów Rady Pedagogicznej, protokoły zespołów przedmiotowych, strona www szkoły, szkolna gazetka "Sokrates", Statut szkoły, koncepcja pracy szkoły, Program wychowawczy i Profilaktyki) opisano działania promujące wartość uczenia się: prowadzenie kół zainteresowań, konkursów szkolnych, promowanie absolwentów, organizacja imprez i uroczystości szkolnych, nagradzanie i wyróżnianie uczniów, pochwały dla rodziców, listy gratulacyjne, sukcesy uczniów w konkursach, przeglądach, turniejach, zawodach sportowych.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o jakość uczenia się.

Tak, twierdzi zdecydowana większość (24/27) ankietowanych rodziców, 3/27 jest przeciwnego zdania. Zdaniem rodziców w wywiadzie, szkoła dba o warunki lokalowe, wyposażenie, nauczyciele dobrze przygotowują do dalszej nauki, mówią dzieciom jak się uczyć, co jest ważne, używają ciekawych pomocy dydaktycznych, z wyprzedzeniem zapowiadają sprawdziany i kartkówki. Dzieci chętnie chodzą do szkoły, wiedzą jak się uczyć, jaką postawę przyjąć. Rodzice i partnerzy szkoły (wywiad) podają, że o dbałości o jakość uczenia się świadczą wyniki uczniów na egzaminach zewnętrznych, sukcesy uczniów w konkursach i zawodach, organizowanie zajęć dodatkowych dla uczniów, indywidualizacja nauczania, pomoc dla uczniów słabszych, zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o relacje z lokalnym środowiskiem.

Zdaniem zdecydowanej większości (25/27) ankietowanych rodziców, nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z rodzicami, 2 jest przeciwnego zdania.

Według partnerów i przedstawicieli samorządu uczestniczących w wywiadzie, nauczycielom i innym pracownikom szkoły zdecydowanie zależy na współpracy z lokalnym środowiskiem.

Poziom spełniania wymagania: B

Z przeprowadzonego badania wynika, że szkoła uwzględnia opinie rodziców na temat swojej pracy i realizuje zadania, które wspierają ich w wychowaniu dzieci. Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że rodzice uczestniczą w podejmowanych przez szkołę działaniach, mają możliwość współdecydowania w sprawach szkoły.

Poniżej zostaną wskazane argumenty świadczące o spełnieniu wymagania na wysokim poziomie.

Rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania.

Zgodnie wypowiadają się na ten temat: dyrektor, nauczyciele i rodzice. Zdaniem dyrektora i wszystkich ankietowanych (8) nauczycieli, rodzice dzielą się swoimi opiniami na temat pracy szkoły i procesu nauczania podczas zebrań z rodzicami, indywidualnej rozmowy w ramach wyznaczonych godzin i poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (np. podczas przerw, "okienek"), przy okazji uroczystości i imprez szkolnych/klasowych, poprzez ankiety i rozmowy telefoniczne.

Rodzice w ankietach wskazali, w jakich sytuacjach w tym lub poprzednim roku szkolnym dzielili się z nauczycielami lub dyrekcją szkoły swoimi opiniami na temat pracy szkoły i sposobu nauczania. Były to: zebrania rodziców (24/27), przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych (6/27), indywidualne rozmowy poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (np. podczas przerw, "okienek") (12/27), indywidualne rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (8/27). Zdecydowana większość (23/27) badanych uważa, że nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z rodzicami, a w szkole tworzone są możliwości do dzielenia się przez rodziców opiniami na temat funkcjonowania szkoły. Zdecydowana większość (21/27) ankietowanych rodziców podaje, że szkoła stwarza rodzicom możliwości do dzielenia się opiniami i oczekiwaniami na temat jej pracy, 5/27 wyraziło odmienne zdanie, a 1 rodzic nie udzielił odpowiedzi.

Podczas obserwacji placówki zauważono, że na tablicach informacyjnych zamieszczono informacje na temat: zebrań rodziców, terminów indywidualnych spotkań dyrekcji z rodzicami, terminów indywidualnych spotkań nauczycieli z rodzicami. Są również tablice informacyjne poświęcone patronowi szkoły Władysławowi Kojdrowi, tablica Samorządu Szkolnego i regulamin pracy samorządu oraz informacje dotyczące katechezy.

Opinie pozyskane od rodziców mają wpływ na działania szkoły.

Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że opinie rodziców są zdecydowanie brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły, podobnie uważa zdecydowana większość (7/8) ankietowanych nauczycieli oraz większość (21/27) ankietowanych rodziców. Pozostali badani wyrazili przeciwne zdanie bądź nie udzielili odpowiedzi.

Zmiany jakie zostały podjęte przez szkołę pod wpływem opinii rodziców dotyczą zmian w Statucie szkoły m.in. dotyczących zniesienia mundurków - określenie zasad jaki strój jest odpowiedni oraz punktacji w zachowaniu - WSO, zmian w Programach: Wychowawczym i Profilaktyki, wprowadzenia drugiego języka obcego, tworzenia oferty zajęć pozalekcyjnych, organizacji Dnia Babci i Dziadka i innych imprez środowiskowych np. organizacji obchodów Święta Szkoły. Z inicjatywy rodziców zorganizowano przejście dla pieszych w okolicach szkoły i wymalowano pasy (bezpieczeństwo dzieci), rozbudowa szkoły - nowa sala gimnastyczna, stołówka i sale dydaktyczne, zbiórki nakrętek przez dzieci na rzecz niepełnosprawnego dziecka z sąsiedniej miejscowości. Rodzice wyrażają zgodę na udział dzieci w zajęciach z religii, w projektach unijnych, na organizację zajęć wychowania do życia w rodzinie, wycieczek i wyjazdów uczniów, współtworzą kalendarz roku szkolnego, ustalają dni wolne od zajęć dydaktycznych w kalendarzu szkolnym, formy ubezpieczenia uczniów (wybór ubezpieczyciela), decydują o wysokości składek na Radę Rodziców oraz wydatkowanie środków finansowych pochodzących z tych funduszy.

Rodzice uczestniczą w działaniach organizowanych przez szkołę.

Z wywiadu z nauczycielami wynika, że w tym lub poprzednim roku szkolnym, rodzice uczestniczyli w: zebraniach rodziców, współtworzeniu dokumentacji szkolnej, zabawie andrzejkowej, choinkowej, dyskotekach, Mikołajkach, imprezach środowiskowych, wieczorze kolęd, Dniu KEN, Dniu Dziecka, zbiórce makulatury, akcjach charytatywnych, apelach, pożegnaniu klasy III, finansowaniu nagród książkowych dla uczniów.

Rodzice (ankieta i wywiad) podali, że uczestniczyli w zebraniach rodziców, współorganizowaniu zabaw, uroczystości, imprez szkolnych i pozaszkolnych (duża grupa w zależności od uroczystości lub wszyscy rodzice): Dzień Babci i Dziadka, Dzień Patrona, Dzień Matki, początek i zakończenie roku szkolnego, akcje charytatywne i ekologiczne, andrzejki. Rodzice sprawowali dodatkową opiekę podczas wycieczek, wyjazdów, dyskotek, uczestniczyli w warsztatach prowadzonych przez psychologa, zapewniali transport uczniów podczas zawodów i konkursów, Rada Rodziców finansowała nagrody na zakończenie roku szkolnego. Rodzice angażują się

w udoskonalenie bazy szkoły.

Rodzice biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły.

Dyrektor w wywiadzie i wszyscy (8) ankietowani nauczyciele podają, że rodzice współdecydują i uczestniczą w działaniach organizowanych przez szkołę. Rodzice (wywiad) stwierdzili, że opinie i decyzje podejmują na spotkaniach Rady Rodziców, podczas spotkań ogólnych z dyrektorem szkoły bądź na spotkaniach rodziców z wychowawcą klasy. Połowa (14/27) rodziców w ankiecie podała, że w tym lub poprzednim roku szkolnym współuczestniczyła w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły, (11/27) stwierdziło, że nie uczestniczyli, a 2 rodziców nie udzieliło odpowiedzi. Rada Rodziców wykonywała zadania wynikające z ustawy o systemie oświaty (Program Wychowawczy, Profilaktyki na dany rok szkolny), wydano opinię o pracy nauczyciela stażysty, opiniowano zmiany w Statucie szkoły, poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych, kalendarz imprez i uroczystości szkolnych, plany rozbudowy szkoły. Rodzice współdecydowali w sprawie dni wolnych od zajęć dydaktycznych, w sprawie wycieczek, wyjazdów, ustalali składki na Radę Rodziców, dofinansowali zakup nagród dla najzdolniejszych uczniów, sponsorowali uczestnictwo uczniów w różnych konkursach, mieli wpływ na wybór towarzystwa ubezpieczeniowego, bezpieczeństwo dzieci. Uczestnictwo rodziców w życiu szkoły polegało również na podawaniu przez nich propozycji rozwiązań. Rodzice mieli wpływ na organizację wielu imprez i uroczystości szkolnych, wprowadzenie programu „Mleko w szkole”, udział dziecka w zajęciach religii, wychowania do życia w rodzinie.

Decyzje, na które rodzice mieli największy wpływ to: zmiany w Statucie szkoły dotyczące zniesienia mundurków i zmian w punktacji oceniania, wprowadzenie programu „Mleko w szkole”, udział dzieci w wycieczkach szkolnych, inicjowanie akcji charytatywnych i proekologicznych, opiniowanie pracy nauczycieli odbywających staż na kolejne stopnie awansu zawodowego.

Z analizy dokumentów (arkusz organizacji pracy szkoły, protokoły Rady Pedagogicznej, opinie Rady Rodziców, Program Wychowawczy i Profilaktyki) wynika, że rodzice mają wpływ na: Program wychowawczy i Profilaktyki, nauczanie religii i wychowania do życia w rodzinie, naukę drugiego języka obcego, zmiany w Statucie szkoły: koncepcja, WSO (zmiany w punktacji zachowania), wybór ubezpieczyciela, organizację zabaw szkolnych i imprez, ustalenie dni wolnych od nauki szkolnej, kalendarza imprez i uroczystości szkolnych, udział w akcjach charytatywnych i społecznych, wystąpienie z prośbą do dyrektora szkoły o przejście dla pieszych w okolicach szkoły, wprowadzenie programu "Mleko w szkole", "Owoce w szkole", udział w finansowaniu nagród na zakończenie roku szkolnego np. za udział w konkursach, pomoc rodziców w dowozie na wycieczki, zawody sportowe, konkursy.

Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci.

Dyrektor i wszyscy (8) ankietowani nauczyciele stwierdzają, że udzielają rodzicom wsparcia. Rodzice w zależności od potrzeb mają możliwość skorzystania z pomocy pedagoga szkolnego, z warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze, są kierowani do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, szkoła prowadzi zajęcia wychowawcze dla dzieci, realizuje programy profilaktyczne, organizuje grupowe spotkania z rodzicami, utrzymuje stały kontakt z rodzicami, funkcjonuje: strona internetowa, opieka socjalna, poznawanie sytuacji życiowych, udzielanie rad i wsparcia od nauczycieli w sytuacjach problemowych. Zdaniem dyrektora, wszystkie wymienione wyżej działania są ważne. Nauczyciele podkreślają, że utrzymują stały kontakt z rodzicami. Rodzice w ankiecie podają formy wsparcia wychowawczego jakie oferuje szkoła: szkoła oferuje pomoc specjalisty pedagoga (22/27), wychowawca współpracuje z rodzicem (21/27), nauczyciele współpracują z rodzicami (21/27), dyrektor współpracuje z rodzicami (19/27), szkoła pośredniczy w uzyskaniu pomocy z zewnętrznych instytucji (np. poradni psychologiczno-pedagogicznej) (10/27), opieka socjalna (8/27), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (6/27), poradnictwo wychowawcze (5/27), pomoc logopedy (2/27), pomoc specjalisty psychologa (2/27), grupa wsparcia (1/27), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (1/27). Zdaniem rodziców, szkoła umożliwia dostęp do następujących form wsparcia rodziców w wychowaniu: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (19/27), udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych (15/27), doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem (wychowawcą) (12/27), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (10/27), opieka socjalna (8/27), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (1/27), prewencyjna grupa wsparcia (2/27). Najbardziej pomocne w wychowaniu, zdaniem ankietowanych rodziców są: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (16/27), udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych (13/27), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (10/27), doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem (wychowawcą) (9/27), opieka socjalna (5/27), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (2/27), prewencyjna grupa wsparcia (1/27).

Analiza dokumentów wykazała, że w dokumentach szkoły opisane są następujące formy wsparcia:

pomoc pedagoga szkolnego, pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej, poradnictwo wychowawcze, opieka

socjalna, szkolenia "Jak rodzice mogą wspierać swoje dziecko w nauce szkolnej?"

Podczas obserwacji placówki zauważono na tablicy ogłoszeń na korytarzu, informacje o godzinach dyżurów nauczycieli dla rodziców, godzinach dyżurów dyrekcji szkoły dla rodziców bądź o innych formach kontaktu (telefon, adres mailowy). Na stronie internetowej znajdują się informacje skierowane do rodziców na temat wychowania, np. o problemach wychowawczych, jak rozmawiać z dzieckiem.

Rodzice są informowani o rozwoju ich dzieci.

Zdaniem wszystkich ankietowanych nauczycieli (8), rodzice są w wystarczającym stopniu informowani o sukcesach i trudnościach jakie mają ich dzieci. Podziela to stwierdzenie zdecydowana większość (23/27) ankietowanych rodziców, 3 wyraziło przeciwne zdanie, a 1 rodzic nie udzielił odpowiedzi. Według rodziców (wywiad) informacje, które otrzymują od nauczycieli lub innych pracowników szkoły na temat ich dzieci, są zawsze pomocne w wychowaniu. Nauczyciele na bieżąco informują rodziców o postępach ucznia. Rodzice otrzymują wskazówki odnośnie wychowania, jak z dzieckiem pracować, są organizowane tematyczne spotkania z panią pedagog, na stronie internetowej znajdują się tematyczne porady nt. wychowania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

Koncepcja pracy szkoły ukierunkowana jest na wszechstronny rozwój ucznia i przygotowanie go do dalszego etapu edukacyjnego, jest znana i akceptowana przez uczniów i rodziców.

Oferta edukacyjna szkoły opiera się na obowiązującej podstawie programowej, podlega systematycznym zmianom odpowiadającym potrzebom uczniów i rynku pracy, umożliwia każdemu uczniowi osiągnięcie pełnego, wszechstronnego rozwoju na miarę jego możliwości.

Uczniowie, dzięki licznym działaniom prospołecznym nakierowanym na pomaganie i wspieranie innych, uczą się otwartości na potrzeby drugiego człowieka, rozwijają postawy odpowiedzialnego funkcjonowania w dorosłym życiu, dają temu wyraz w podejmowanych przez siebie przedsięwzięciach poprzez działalność Szkolnego Koła Caritas.

Procesy edukacyjne zachodzące w szkole są planowane, monitorowane i doskonalone wspólnie przez nauczycieli, z uwzględnieniem warunków określonych w podstawie programowej, co sprzyja uczeniu się.

W procesie edukacyjnym i wychowawczym szkoła propaguje wartości patriotyczne i podejmuje działania związane z osobą Patrona Szkoły Władysława Kojdra.

Szkoła organizuje uroczystości szkolne i państwowe oraz środowiskowe (m.in. koncert bożonarodzeniowy, piknik rodzinny, jasełka, Święto Szkoły) odpowiadające potrzebom lokalnego środowiska.

Szkoła kształtuje postawy uczniów, które są zgodne z normami społecznymi akceptowanymi przez rodziców. Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie.

Każdy uczeń gimnazjum ma szansę na osiągnięcie sukcesu, szkoła wspiera uczniów i dba o jakość kształcenia. Uczniowie i rodzice mają poczucie indywidualizacji procesu nauczania.

Informacje o życiu szkoły i osiągnięciach uczniów mają wpływ na wizerunek szkoły w środowisku lokalnym.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	B
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	B
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	B
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	B
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	B
Promowana jest wartość edukacji	B
Rodzice są partnerami szkoły	B

Raport sporządzili:

- Marek Dworak
- Alina Szczepańska

Kurator Oświaty:

.....